

**แบบรายงานผลการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 รอบที่ 2
ของสำนักงานศึกษาธิการภาค 9**

สำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ขอรายงานผลการติดตามประเมินผลตามประเด็นการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 โดยการสรุปข้อมูลจากการรายงานตามแบบรายงานผลการติดตามประเมินผลตามประเด็นการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 (รต. 63) รอบที่ 2 ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทุกแห่ง ในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ดังนี้

1. นโยบายการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง

ประเด็นการตรวจราชการและการติดตามประเมินผล

1.1 การปลูกฝังความมีระเบียบวินัย ทักษะชีวิตที่ถูกต้องโดยใช้กระบวนการลูกเสือ และยุวกาชาด

ตัวชี้วัดการตรวจราชการฯ ที่ 1 ร้อยละของสถานศึกษาที่ใช้กระบวนการลูกเสือ และยุวกาชาดในการจัดการเรียนการสอน/กิจกรรมเพื่อปลูกฝังความมีระเบียบวินัย ทักษะชีวิตที่ถูกต้อง

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของสถานศึกษาที่ใช้กระบวนการลูกเสือ และยุวกาชาดในการจัดการเรียนการสอน/กิจกรรมเพื่อปลูกฝังความมีระเบียบวินัย ทักษะชีวิตที่ถูกต้อง

หน่วยงาน	จำนวนสถานศึกษาทั้งหมด (แห่ง)	สถานศึกษาที่ใช้กระบวนการลูกเสือ และยุวกาชาดในการจัดการเรียนการสอน/กิจกรรมเพื่อปลูกฝังความมีระเบียบวินัย ทักษะชีวิตที่ถูกต้อง	
		ดำเนินการ(แห่ง)	คิดเป็นร้อยละ
*สพป.	920	919	99.89
สพม.	83	83	100.00
สช.	77	57	74.03
สอศ.	23	23	100.00
กศน.	37	32	86.49
**อว.	2	2	100
**เทศบาลเมืองนครนายก	3	3	100
รวม	1,140	1,114	97.72

ข้อมูล : จากแบบรายงาน รต. 63 (รอบที่ 2) ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทุกแห่ง ในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ณ วันที่ 26 สิงหาคม 63

*สพป.ปจ.1 มีโรงเรียนขนาดเล็ก 1 โรงเรียน ที่มีจำนวนนักเรียนเท่ากับศูนย์ คือ รร.บ้านคลองสอง อยู่ระหว่างดำเนินการเลิกสถานศึกษา

**ข้อมูลจาก ศจ.นครนายกไม่นำยอดมารวมในช่อง รวม

ตัวชี้วัดการตรวจราชการฯ ที่ 2 ร้อยละของนักเรียนที่ได้รับการปลูกฝังความมีระเบียบวินัยที่ถูกต้องผ่านกระบวนการลูกเสือและยุวกาชาด

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนที่ได้รับการปลูกฝังความมีระเบียบวินัยที่ถูกต้องผ่านกระบวนการลูกเสือและยุวกาชาด

สังกัด	จำนวนนักเรียน/ นักศึกษา ทั้งหมด (คน)	จำนวนนักเรียนที่ได้รับการปลูกฝังความมีระเบียบทัศนคติที่ถูกต้อง ผ่านกระบวนการลูกเสือ และยุวกาชาด			
		ลูกเสือ	คิดเป็นร้อยละ	ยุวกาชาด	คิดเป็นร้อยละ
สพป.	119,028	106,509	89.48	6,045	5.08
สพม.	53,373	39,813	74.59	2,782	5.21
สช.	37,734	23,497	62.27	5,489	14.55
สอศ.	20,967	7,862	37.50	0	0.00
กศน.	20,078	2,264	11.28	2,534	12.62
*อว.	967	526	54.4	577	59.7
*เทศบาลเมือง นครนายก	729	556	76.27	-	-
รวม	213,508	160,866	75.34	15,743	7.37

ข้อมูล : จากแบบรายงาน รด. 63 (รอบที่ 2) ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทุกแห่ง ในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ณ วันที่ 26 สิงหาคม 63

*ข้อมูลจาก ศรจ.นครนายกไม่นำยอดมารวมในช่อง รวม

1. ผลการดำเนินการปลูกฝังความมีระเบียบวินัย ทัศนคติที่ถูกต้องโดยใช้กระบวนการลูกเสือและยุวกาชาด

มีการดำเนินงานโครงการ กิจกรรมต่างๆ ที่หลากหลาย เพื่อสร้างความเป็นพลเมือง ปลูกฝังความมีระเบียบวินัย ทัศนคติที่ถูกต้อง โดยใช้กระบวนการลูกเสือและยุวกาชาด ดังนี้

1.1 การจัดกิจกรรมในวันสำคัญต่างๆ เช่น การจัดงานวันคล้ายวันสถาปนายุวกาชาดไทย ประจำปี 2563 เถลิงพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เถลิงพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ประมุขของคณะลูกเสือแห่งชาติ เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา งานชุมนุมยุวกาชาดส่วนภูมิภาค เถลิงพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

1.2 การจัดโครงการต่างๆ เช่น โครงการ ศธ. จิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์ โครงการลูกเสือ เนตรนารีบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์ โครงการสร้างและส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตามรอยพระยุคลบาทด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด โครงการชุมนุมยุวกาชาดส่วนภูมิภาค เถลิงพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โครงการกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ยุวกาชาด ประจำปี 2563 เถลิงพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โครงการค่ายพักแรมลูกเสือ เนตรนารียุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 โครงการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา 69 พรรษา โครงการค่ายกิจกรรมเยาวชนส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม

1.3 การพัฒนาบุคลากรทางการลูกเสือ การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ บุคลากรและสมาชิก ลูกเสือ และยุวกาชาด เช่น การอบรมหลักสูตรวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ชั้นความรู้ทั่วไปและชั้นความรู้เบื้องต้น การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่และผู้บังคับบัญชา ยุวกาชาด หลักสูตรผู้นำยุวกาชาด การฝึกอบรมสมาชิกยุวกาชาด หลักสูตรหัวหน้าหน่วยยุวกาชาด

1.4 การจัดให้มีโครงการยกย่อง เชิดชู และการจัดประกวดต่างๆ เช่น โครงการยกย่องผู้มีผลงานดีเด่นต่อการพัฒนากิจกรรมลูกเสือของกระทรวงศึกษาธิการ โครงการประกวดแข่งขันทักษะทางยุวกาชาด ตามแนวพระราชดำริส เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรยุวกาชาด 5 ประการ ของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระ

พระเทพรัตนราชสุตาฯ สยามบรมราชกุมารี การจัดประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ระดับจังหวัด ประจำปี 2563 โครงการหมู่บ้านชาวดันแบบ โครงการส่งเสริมระเบียบวินัยลูกเสือ เนตรนารี

1.5 การนิเทศติดตามการดำเนินงานต่างๆ เช่น โครงการติดตามประเมินผลการจัดกิจกรรมยุวกาชาด โครงการนิเทศการจัดกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา โครงการนิเทศการจัดกิจกรรมยุวกาชาดในสถานศึกษา

นอกจากนี้ยังพบว่า มีปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญ ต่อการดำเนินงานตามนโยบายการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง โดยการปลูกฝังความมีระเบียบวินัย ทักษะคิดที่ถูกต้องโดยใช้กระบวนการลูกเสือ และยุวกาชาด คือการที่กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ และกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โดยกรมการท่องเที่ยว ได้ทำบันทึก MOU เพื่อดำเนินการฝึกอบรมลูกเสือมัคคุเทศก์ “โครงการลูกเสือมัคคุเทศก์” (Guide Scout) ในท้องถิ่นและชุมชนของแต่ละจังหวัด โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อปลูกฝังให้ลูกเสือในท้องถิ่นให้เกิดความรักความภาคภูมิใจในคุณค่าของท้องถิ่นตนเอง มีความรู้ความเข้าใจ และเห็นความสำคัญของการท่องเที่ยว

2. เพื่อพัฒนาลูกเสือให้เกิดการเรียนรู้มีทักษะในการเป็นเจ้าบ้านที่ดี มีความสามารถในการถ่ายทอดเรื่องราวประวัติศาสตร์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีของท้องถิ่นตนเองให้กับนักท่องเที่ยว ผู้มาเยือนให้เกิดความประทับใจ

3. เพื่อสร้างศักยภาพให้กับลูกเสือให้ระเบียบวินัยมีจิตบริการที่ดีการเป็นเจ้าบ้านที่ดี การเป็นจิตอาสาหรือเป็นอาสาสมัครช่วยเหลือผู้มาเยือนท้องถิ่นของตนเอง

4. เพื่อสร้างบุคลากรที่มีคุณภาพให้กับท้องถิ่นสร้างแรงบันดาลใจในการประกอบอาชีพเป็นมัคคุเทศก์ในอนาคต ก่อให้เกิดประโยชน์ให้กับประเทศชาติ

จาก MOU ดังกล่าว ส่งผลให้มียุวกาชาดให้ดำเนินการนำร่อง ใน 8 จังหวัด (ปราจีนบุรี พัทลุง เชียงใหม่ เลย สุโขทัย นครราชสีมา พระนครศรีอยุธยา และบุรีรัมย์) ซึ่งจังหวัดปราจีนบุรี ในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ 9 เป็นหนึ่งในแปดจังหวัดนำร่อง ดังกล่าวด้วย ทั้งนี้โครงการลูกเสือมัคคุเทศก์ (Guide Scout) ได้เริ่มขึ้นในช่วงปลายเดือนตุลาคม 2562 จนถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2563 ซึ่งหลักสูตรประกอบด้วย การชี้แจงทำความเข้าใจ การให้ความรู้ ตลอดจนการฝึกปฏิบัติจริง รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 60 ชั่วโมง แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 ก่อนการฝึกอบรม จำนวน 13 ชั่วโมง สำหรับการศึกษาค้นคว้าจัดทำข้อมูลและเรียงความเกี่ยวกับบ้านเกิด ระยะที่ 2 การฝึกอบรมเป็นเวลา 4 วัน จำนวน 27 ชั่วโมง เน้นการชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นมาของโครงการ การให้ความรู้ด้านวิชาการ 10 หน่วยเรียนรู้ ทั้งหลักการมัคคุเทศก์ การสื่อสาร ความรู้พื้นฐานของพื้นที่และพื้นที่ข้างเคียง จิตวิทยาการให้บริการ การเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ และจิตอาสาของลูกเสือมัคคุเทศก์ ตลอดจนกระบวนการค้นหาเรื่องราวและเรื่องเล่าของท้องถิ่น การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว และการใช้เทคโนโลยีเพื่อการมัคคุเทศก์ จากนั้นจะเข้าสู่ระยะที่ 3 คือการฝึกปฏิบัติในสถานที่ท่องเที่ยว เป็นเวลา 20 ชั่วโมง ซึ่งกำหนดจัดกิจกรรม “Kick Off การฝึกประสบการณ์ลูกเสือมัคคุเทศก์” ในพื้นที่ 8 จังหวัดนำร่องดังกล่าว

2. ปัญหาและอุปสรรค

2.1 งบประมาณสนับสนุนด้านการพัฒนาบุคลากรทางลูกเสือมีจำกัด ครูผู้เข้ารับการอบรมต้องใช้งบประมาณตนเอง ในการลงทะเบียนเข้ารับการอบรม

2.2 ขาดวิทยากรที่มีความชำนาญในการจัดกิจกรรมลูกเสือ และอาสาสมัครยุวกาชาด

2.3 อุปกรณ์บางอย่างราคาแพงไม่สามารถนำมาใช้ในการอบรมได้

2.4 สถานศึกษาสังกัด กศน. นักเรียนไม่มีชุดลูกเสือ

2.5 นักศึกษาบางส่วนสังกัด กศน. ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้เนื่องจากวันที่จัดกิจกรรมตรงกับวันที่นักศึกษาต้องทำงาน

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 สนับสนุนการจัดอบรมพัฒนาวิทยากรทางการลูกเสือ อย่างต่อเนื่อง

3.2 สนับสนุนการจัดอบรมพัฒนาวิทยากรทางการลูกเสือ อย่างต่อเนื่อง

4. ต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (Best Practice) 3 ลำดับแรก (ถ้ามี)

รายชื่อสถานศึกษา	ที่ตั้งสถานศึกษา	โครงการ/กิจกรรมและรายละเอียดของต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี
โรงเรียนบ้านเขามะกา	ตำบลศาลาลำดวน อำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว	-โรงเรียนต้นแบบลูกเสือของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปี 2555-2557 -โครงการประกวดระเบียบแถวลูกเสือ -ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 ระดับประเทศ ประเภทลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ประจำปี 2559-2561 -ได้รับรางวัลชนะเลิศ ระดับภาค ประเภทลูกเสือสามัญ ประจำปี 2562 -ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 ระดับประเทศ ประเภทลูกเสือสามัญ ประจำปี 2562
โรงเรียนบ้านมหาเจริญ	ตำบลทุ่งมหาเจริญ อำเภอน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว	-โรงเรียนต้นแบบลูกเสือของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปี 2558 -โครงการลูกเสือจิตอาสาทำความดีเพื่อพ่อ
โรงเรียนอนุบาลวังสมบูรณ์	ตำบลวังสมบูรณ์ อำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว	-โรงเรียนต้นแบบลูกเสือของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปี 2561 -โครงการลูกเสือจรรยา

2.นโยบายการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

ประเด็นการตรวจราชการและการติดตามประเมินผล

2.1 การผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาในภูมิภาค

ตัวชี้วัดการตรวจราชการฯ ที่ 3 ร้อยละของสถานศึกษาที่มีกระบวนการสร้างทักษะการเป็นผู้ประกอบการ

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของสถานศึกษาที่มีกระบวนการสร้างทักษะการเป็นผู้ประกอบการ

สังกัด	จำนวนสถานศึกษาทั้งหมด (แห่ง)	สถานศึกษาที่มีกระบวนการสร้างทักษะเป็นผู้ประกอบการ	
		จำนวน (แห่ง)	คิดเป็นร้อยละ
รัฐบาล	17	15	88.24
เอกชน	6	1	16.67
รวม	23	16	69.57

ข้อมูล : จากแบบรายงาน รต. 63 (รอบที่ 2) ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทุกแห่ง **ยังไม่รวมยอดสระแก้ว* ในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ณ วันที่ 26 สิงหาคม 63

ตัวชี้วัดการตรวจราชการฯ ที่ 4 ร้อยละของผู้เรียนที่ผ่านกระบวนการสร้างทักษะเป็นผู้ประกอบการ

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้เรียนที่ผ่านกระบวนการสร้างทักษะการเป็นผู้ประกอบการระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

ประเภทวิชา	สาขาวิชา	ผู้เรียนที่ผ่านกระบวนการสร้างทักษะการเป็นผู้ประกอบการ								
		ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)								
		ปวช.1			ปวช.2			ปวช.3		
		จำนวนผู้เรียนทั้งหมด	จำนวนผู้เรียนที่ผ่านกระบวนการ	คิดเป็นร้อยละ	จำนวนผู้เรียนทั้งหมด	จำนวนผู้เรียนที่ผ่านกระบวนการ	คิดเป็นร้อยละ	จำนวนผู้เรียนทั้งหมด	จำนวนผู้เรียนที่ผ่านกระบวนการ	คิดเป็นร้อยละ
ประเภทวิชาอุตสาหกรรม										
	สาขาวิชาช่างยนต์	509	271	53.24	453	248	54.75	324	208	64.20
	สาขาวิชาช่างกลโรงงาน	64	27	42.19	31	24	77.42	90	76	84.44
	สาขาวิชาช่างเชื่อมโลหะ	21	6	28.57	11	9	81.82	25	21	84.00
	สาขาวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง	407	158	38.82	323	98	30.34	333	186	55.86
	สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์	133	74	55.64	106	60	56.60	155	125	80.65
	สาขาวิชาช่างก่อสร้าง	44	44	100.00	52	52	100.00	104	104	100.00
	สาขาวิชาช่างซ่อมบำรุง	133	9	6.77	132	5	3.79	86	5	5.81
	สาขาวิชาเทคนิคการอิเล็กทรอนิกส์	26	5	19.23	18	5	27.78	44	32	72.73
	สาขาวิชาช่างเทคนิคคอมพิวเตอร์	0	0	0	0	0	0	29	29	100.00
ประเภทวิชาพาณิชยกรรม										
	สาขาวิชาการบัญชี	314	190	60.51	267	157	58.80	323	228	70.59
	สาขาวิชาการตลาด	19	19	100.00	43	30	69.77	52	52	100.00
	สาขาวิชาการเลขานุการ	0	0	0	0	0	0	15	15	100.00
	สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ	287	128	44.60	296	147	49.66	311	212	68.17
	สาขาวิชาธุรกิจค้าปลีก	100	79	79.00	54	38	70.37	56	43	76.79

ประเภทวิชา	สาขาวิชา	ผู้เรียนที่ผ่านกระบวนการสร้างทักษะการเป็นผู้ประกอบการ								
		ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)								
		ปวช.1			ปวช.2			ปวช.3		
		จำนวนผู้เรียนทั้งหมด	จำนวนผู้เรียนที่ผ่านกระบวนการ	คิดเป็นร้อยละ	จำนวนผู้เรียนทั้งหมด	จำนวนผู้เรียนที่ผ่านกระบวนการ	คิดเป็นร้อยละ	จำนวนผู้เรียนทั้งหมด	จำนวนผู้เรียนที่ผ่านกระบวนการ	คิดเป็นร้อยละ
	สาขาวิชาการจัดการสำนักงาน	6	6	100.00	0	0	0	0	0	0
ประเภทวิชาศิลปกรรม										
	สาขาวิชาการออกแบบ	0	0	0	8	2	25.00	0	0	0
	สาขาวิชาเครื่องประดับอัญมณี	0	0	0	0	0	0	6	6	100.00
ประเภทวิชาคหกรรม										
	สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ	12	12	100.00	0	0	0	0	0	0
	สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์	5	3	60.00	5	0	0.00	4	0	0.00
ประเภทวิชาเกษตรกรรม										
ประเภทวิชาประมง										
ประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว										
	สาขาวิชาการโรงแรม	160	147	91.88	130	109	83.85	145	139	95.86
	สาขาวิชาการท่องเที่ยว	51	51	100.00	22	22	100.00	17	17	100.00
ประเภทวิชาอุตสาหกรรมสิ่งทอ										
ประเภทวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร										
	สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ	53	24	45.28	0	0	0	14	14	100.00
ประเภทวิชาอุตสาหกรรมบันเทิงและดนตรี										

ข้อมูล : จากแบบรายงาน รต. 63 (รอบที่ 2) ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทุกแห่ง *ยังไม่รวมยอดสระแก้ว ในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ณ วันที่ 26 สิงหาคม 63

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้เรียนที่ผ่านกระบวนการสร้างทักษะการเป็นผู้ประกอบการระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ประเภทวิชา	สาขาวิชา	ผู้เรียนที่ผ่านกระบวนการสร้างทักษะการเป็นผู้ประกอบการ					
		ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)					
		ปวส.1			ปวส.2		
		จำนวนผู้เรียนทั้งหมด	จำนวนผู้เรียนที่ผ่านกระบวนการ	คิดเป็นร้อยละ	จำนวนผู้เรียนทั้งหมด	จำนวนผู้เรียนที่ผ่านกระบวนการ	คิดเป็นร้อยละ
ประเภทวิชาอุตสาหกรรม							
	สาขาวิชาเทคนิคเครื่องกล	167	89	53.29	158	98	62.03
	สาขาวิชาเทคนิคการผลิต	26	26	100.00	40	40	100.00
	สาขาวิชาไฟฟ้า	248	105	42.34	200	105	52.50
	สาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์	59	36	61.02	71	56	78.87
	สาขาวิชาช่างก่อสร้าง	56	23	41.07	43	43	100.00
	สาขาวิชาเทคนิคโลหะ	31	8	25.81	8	8	100.00
	สาขาวิชาเทคนิคอุตสาหกรรม	54	7	12.96	54	4	7.41
	สาขาวิชาเทคโนโลยีโทรคมนาคม	30	16	53.33	21	10	47.62
	สาขาวิชาเมคคาทรอนิกส์และหุ่นยนต์	15	2	13.33	8	3	37.50
ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ							
	สาขาวิชาการบัญชี	262	139	53.05	293	228	77.82
	สาขาวิชาการตลาด	24	24	100.00	40	40	100.00
	สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ	219	62	28.31	166	103	62.05
	สาขาวิชาการจัดการธุรกิจค้าปลีก	49	40	81.63	37	31	83.78
	สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์	10	7	70.00	8	8	100.00
	สาขาวิชาการจัดการสำนักงาน	0	0	0	15	2	13.33
	สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์	11	11	100.00	23	23	100.00

ประเภทวิชา	สาขาวิชา	ผู้เรียนที่ผ่านกระบวนการสร้างทักษะการเป็นผู้ประกอบการ					
		ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)					
		ปวส.1			ปวส.2		
		จำนวนผู้เรียนทั้งหมด	จำนวนผู้เรียนที่ผ่านกระบวนการ	คิดเป็นร้อยละ	จำนวนผู้เรียนทั้งหมด	จำนวนผู้เรียนที่ผ่านกระบวนการ	คิดเป็นร้อยละ
	สาขาวิชาการจัดการทั่วไป	29	4	13.79	0	0	0
ประเภทวิชาศิลปกรรม							
ประเภทวิชาคหกรรม							
ประเภทวิชาเกษตรกรรม							
ประเภทวิชาประมง							
ประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว							
	สาขาวิชาการโรงแรม	63	63	100.00	39	38	97.44
	สาขาวิชาการท่องเที่ยว	12	12	100.00	0	0	0
ประเภทวิชาอุตสาหกรรมสิ่งทอ							
ประเภทวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร							
	สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ	34	34	100.00	34	34	100.00

ข้อมูล : จากแบบรายงาน รต. 63 (รอบที่ 2) ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทุกแห่ง *ยังไม่รวมยอดสระแก้ว ในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ณ วันที่ 26 สิงหาคม 63

ตัวชี้วัดการตรวจราชการฯ ที่ 5 ร้อยละของผู้เรียนที่ได้รับการพัฒนาตามความต้องการของสถานประกอบการ

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้เรียนที่ได้รับการพัฒนาตามความต้องการของสถานประกอบการระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

ประเภทวิชา	สาขาวิชา	ผู้เรียนที่ได้รับการพัฒนาตามความต้องการของสถานประกอบการ								
		ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)								
		ปวช.1			ปวช.2			ปวช.3		
		จำนวนผู้เรียนทั้งหมด	จำนวนผู้เรียนที่ได้รับการพัฒนา	คิดเป็นร้อยละ	จำนวนผู้เรียนทั้งหมด	จำนวนผู้เรียนที่ได้รับการพัฒนา	คิดเป็นร้อยละ	จำนวนผู้เรียนทั้งหมด	จำนวนผู้เรียนที่ได้รับการพัฒนา	คิดเป็นร้อยละ
ประเภทวิชาอุตสาหกรรม										
	สาขาวิชาช่างยนต์	401	178	44.39	308	182	59.09	448	380	84.82
	สาขาวิชาช่างกลโรงงาน	37	0	0.00	9	2	22.22	92	78	84.78
	สาขาวิชาช่างเชื่อมโลหะ	15	0	0.00	5	3	60.00	29	22	75.86
	สาขาวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง	320	79	24.69	288	93	32.29	350	291	83.14
	สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์	91	32	35.16	62	13	20.97	166	144	86.75
	สาขาวิชาช่างก่อสร้าง	0	0	0	0	0	0	107	107	100.00
	สาขาวิชาช่างซ่อมบำรุง	133	0	0.00	132	8	6.06	86	76	88.37
	สาขาวิชาอุตสาหกรรมยาง	0	0	0	0	0	0	29	28	96.55
	สาขาวิชาเทคนิคการอิเล็กทรอนิกส์	26	0	0.00	18	8	44.44	47	39	82.98
ประเภทวิชาพาณิชยกรรม										
	สาขาวิชาการบัญชี	225	99	44.00	212	106	50.00	335	328	97.91
	สาขาวิชาการตลาด	13	13	100.00	28	28	100.00	54	54	100.00
	สาขาวิชาการเลขานุการ	0	0	0	0	0	0	20	16	80.00
	สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ	265	104	39.25	306	159	51.96	343	327	95.34
	สาขาวิชาธุรกิจค้าปลีก	100	72	72.00	54	54	100.00	56	56	100.00

ประเภทวิชา	สาขาวิชา	ผู้เรียนที่ได้รับการพัฒนาตามความต้องการของสถานประกอบการ								
		ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)								
		ปวช.1			ปวช.2			ปวช.3		
		จำนวนผู้เรียนทั้งหมด	จำนวนผู้เรียนที่ได้รับการพัฒนา	คิดเป็นร้อยละ	จำนวนผู้เรียนทั้งหมด	จำนวนผู้เรียนที่ได้รับการพัฒนา	คิดเป็นร้อยละ	จำนวนผู้เรียนทั้งหมด	จำนวนผู้เรียนที่ได้รับการพัฒนา	คิดเป็นร้อยละ
	สาขาวิชาการจัดการสำนักงาน	7	0	0.00	0	0	0	0	0	0
ประเภทวิชาศิลปกรรม										
	สาขาวิชาการออกแบบ	8	8	100.00	6	6	100.00	5	5	100.00
	สาขาวิชาเครื่องประดับอัญมณี	0	0	0	9	1	11.11	6	6	100.00
ประเภทวิชาคหกรรม										
	สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ	12	12	100.00	0	0	0	0	0	0
	สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์	5	0	0.00	5	5	100.00	3	3	100.00
ประเภทวิชาเกษตรกรรม										
ประเภทวิชาประมง										
ประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว										
	สาขาวิชาการโรงแรม	125	111	88.80	87	79	90.80	130	126	96.92
	สาขาวิชาการท่องเที่ยว	0	0	0	0	0	0	14	14	100.00
ประเภทวิชาอุตสาหกรรมสิ่งทอ										
ประเภทวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร										
	สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ	34	34	100.00	35	35	100.00	18	18	100.00
ประเภทวิชาอุตสาหกรรมบันเทิงและดนตรี										

ข้อมูล : จากแบบรายงาน รต. 63 (รอบที่ 2) ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทุกแห่ง *ยังไม่รวมยอดสระแก้วในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ณ วันที่ 26 สิงหาคม 63

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้เรียนที่ได้รับการพัฒนาตามความต้องการของสถานประกอบการระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ประเภทวิชา	สาขาวิชา	ผู้เรียนที่ได้รับการพัฒนาตามความต้องการของสถานประกอบการ					
		ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)					
		ปวส.1			ปวส.2		
		จำนวนผู้เรียนทั้งหมด	จำนวนผู้เรียนที่ได้รับการพัฒนา	คิดเป็นร้อยละ	จำนวนผู้เรียนทั้งหมด	จำนวนผู้เรียนที่ได้รับการพัฒนา	คิดเป็นร้อยละ
ประเภทวิชาอุตสาหกรรม							
	สาขาวิชาเทคนิคเครื่องกล	179	134	74.86	198	179	90.40
	สาขาวิชาเทคนิคการผลิต	26	26	100.00	38	38	100.00
	สาขาวิชาไฟฟ้า	248	139	56.05	229	200	87.34
	สาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์	59	28	47.46	65	65	100.00
	สาขาวิชาช่างก่อสร้าง	21	21	100.00	30	28	93.33
	สาขาวิชาเทคนิคโลหะ	16	16	100.00	21	21	100.00
	สาขาวิชาเทคนิคอุตสาหกรรม	54	47	87.04	54	12	22.22
	สาขาวิชาเมคคาทรอนิกส์และหุ่นยนต์	15	2	13.33	41	35	85.37
	สาขาวิชาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์	0	0	0	31	31	100.00
ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ							
	สาขาวิชาการบัญชี	269	178	66.17	289	281	97.23
	สาขาวิชาการตลาด	13	13	100.00	53	53	100.00
	สาขาวิชาการเลขานุการ	0	0	0	23	23	100.00
	สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ	185	122	65.95	251	216	86.06
	สาขาวิชาการจัดการธุรกิจค้าปลีก	49	43	87.76	37	31	83.78
	สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์	5	5	100.00	103	103	100.00
	สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์	11	11	100.00	23	23	100.00

ประเภทวิชา	สาขาวิชา	ผู้เรียนที่ได้รับการพัฒนาตามความต้องการของสถานประกอบการ					
		ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)					
		ปวส.1			ปวส.2		
		จำนวนผู้เรียนทั้งหมด	จำนวนผู้เรียนที่ได้รับการพัฒนา	คิดเป็นร้อยละ	จำนวนผู้เรียนทั้งหมด	จำนวนผู้เรียนที่ได้รับการพัฒนา	คิดเป็นร้อยละ
	สาขาวิชาการจัดการทั่วไป	29	0	0.00	18	17	94.44
ประเภทวิชาศิลปกรรม							
	สาขาวิชาเครื่องประดับอัญมณี	0	0	0	11	8	72.73
ประเภทวิชาคหกรรม							
ประเภทวิชาเกษตรกรรม							
ประเภทวิชาประมง							
ประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว							
	สาขาวิชาการโรงแรม	95	95	100.00	32	28	87.50
	สาขาวิชาการท่องเที่ยว	12	12	100.00	24	17	70.83
ประเภทวิชาอุตสาหกรรมสิ่งทอ							
	สาขาวิชาเทคโนโลยีการทอผ้าไหมและผ้าพื้นเมือง						
ประเภทวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร							
	สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ	34	34	100.00	2	2	100.00

ข้อมูล : จากแบบรายงาน รต. 63 (รอบที่ 2) ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทุกแห่ง *ยังไม่รวมยอดสระแก้วในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ณ วันที่ 26 สิงหาคม 63

1. ผลการดำเนินการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาในภูมิภาค

นโยบายการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประเด็นการตรวจราชการและการติดตามประเมินผล ด้านการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาในภูมิภาค พบว่าสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พื้นที่เขตตรวจราชการที่ 9 ที่มีกระบวนการสร้างทักษะการเป็นผู้ประกอบการ มีจำนวน กว่าร้อยละ 60

2. ปัญหาและอุปสรรค

2.1 ปัญหาเกี่ยวกับระบบการนิเทศติดตามนักศึกษาฝึกงาน ดำเนินการล่าช้า เนื่องจากบุคลากรมีน้อย และนักศึกษามีการเปลี่ยนสถานที่ฝึกงาน บางคนมีปัญหาการขาดงานบ่อย

2.2 ปัญหาการขาดแคลนเครื่องมือ วัสดุ ครุภัณฑ์ ที่ทันสมัยและเทคโนโลยี ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

2.3 ปัญหาด้านบุคลากรผู้สอน ขาดแคลนบุคลากรครูที่มีวุฒิการศึกษาตรงกับสาขาวิชา ปัญหาการโยกย้าย หรือได้รับตำแหน่งใหม่แต่ไม่มีอัตราทดแทน

2.4 ปัญหาสาขาวิชาที่เปิดสอนกับความต้องการด้านแรงงานของสถานประกอบการในพื้นที่ไม่ตรงกัน เช่น พื้นที่จังหวัดนครนายกส่วนใหญ่เป็นสถานบริการที่พัก รีสอร์ท โฮมสเตย์ขนาดเล็ก เป็นต้น

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 วางแผนการบริหารจัดการระบบการนิเทศแบบออนไลน์ มาใช้ในการนิเทศติดตามและช่วยเหลือนักศึกษาผ่านระบบออนไลน์

3.2 ควรพิจารณาจัดสรรงบประมาณ หรือมาตรการที่จะได้รับการสนับสนุนเครื่องมือ วัสดุ ครุภัณฑ์ ที่ทันสมัย และสนับสนุนการนำเทคโนโลยี สำหรับใช้ในการจัดการเรียนการสอน และลดปัญหาอันเกิดจากการขาดแคลนบุคลากร

3.3 ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการสำรวจ และจัดทำแผนงานรองรับการเข้าเรียนของผู้เรียนระดับอาชีวศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการของแรงงานในพื้นที่ และพื้นที่ใกล้เคียง

3.4 กำหนดและวางมาตรการสนับสนุน ส่งเสริมให้ผู้เรียน ผ่านการรับรองมาตรฐานอาชีพจากสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพแต่ละสาขาวิชาชีพ หรือมาตรฐานของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

3.5 สนับสนุนให้เกิดข้อตกลงความร่วมมือของสถานศึกษาอาชีวศึกษา ทั้งในระดับจังหวัดกับสถานประกอบการ รวมทั้งหน่วยงานต่างสังกัด ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระดับประเทศ เพื่อจัดการศึกษาร่วมกันในระบบทวิภาคีที่เข้มแข็งและมีคุณภาพ

4. ต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (Best Practice) 3 ลำดับแรก (ถ้ามี)

รายชื่อสถานศึกษา	ที่ตั้งสถานศึกษา	โครงการ/กิจกรรมและรายละเอียดของต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี
วิทยาลัยเทคนิคจันทบุรี	44/3 ถ.จันทคามวิถี ต.ตลาด อ.เมือง จ.จันทบุรี 22000	- วิทยาลัยเทคนิคจันทบุรี มีกระบวนการพัฒนาทักษะการเป็นผู้ประกอบการ ให้กับ นักเรียน นักศึกษา โดยบรรจุไว้ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ.2556 และให้มีการจัดการเรียนการสอน ระดับ ปวช.2 และระดับ ปวช. 3 และเพื่อให้หลักสูตรบรรลุตาม

		วัตถุประสงค์ นักเรียน นักศึกษาเรียน รายวิชา ธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ โดยมีกิจกรรม ได้แก่ การอบรมเชิงปฏิบัติการ “พัฒนาขีดความสามารถเชิงพาณิชย์” (การเตรียมความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการใหม่ และการเขียนแผนธุรกิจ) เพื่อให้ นักเรียน นักศึกษาที่สนใจ เข้าร่วมกิจกรรมอบรมดังกล่าว
วิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี	908 ถนนปราจีนอนุสรณ์ ต.หน้าเมือง อ.เมือง จ.ปราจีนบุรี	1.โครงการสัมมนาพัฒนาเพื่อยกระดับการจัดการเรียน การสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 2.โครงการศึกษาดูงานสถานประกอบการ เพื่อการสร้างเครือข่ายการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
วิทยาลัยเทคนิคนครนายก	116 หมู่ที่ 1 ต.ท่าช้าง อ.เมืองนครนายก จ.นครนายก	โครงการส่งเสริมทักษะทางวิชาการและวิชาชีพ นวัตกรรม หุ่นยนต์และสิ่งประดิษฐ์

2.2 การผลิตและพัฒนากำลังคนให้ตรงกับความต้องการของอุตสาหกรรมเป้าหมายในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

ตัวชี้วัดการตรวจราชการฯ ที่ 6 ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาที่ตรงตามความต้องการของอุตสาหกรรม

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาที่ตรงตามความต้องการของอุตสาหกรรม

ตัวชี้วัดการตรวจราชการฯ ที่ 7 ร้อยละความพึงพอใจของสถานประกอบการในอุตสาหกรรมเป้าหมายที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษา

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนและร้อยละความพึงพอใจของสถานประกอบการในอุตสาหกรรมเป้าหมายที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษา

ตัวชี้วัดที่ 6 และ 7 ไม่มีการจัดเก็บข้อมูล เนื่องจากไม่อยู่ในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษฯ

2.3 การจัดการศึกษาในระบบทวิภาคี ให้ผู้เรียนมีทักษะและความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน
ตัวชี้วัดการตรวจราชการฯ ที่ 8 ร้อยละของสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนด้วยระบบทวิภาคี

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนและร้อยละของสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนด้วยระบบทวิภาคี

หน่วยงาน	ร้อยละของ สถานศึกษา ที่จัด การศึกษาใน ระบบทวิภาคี ปีการศึกษา 2562	ปีการศึกษา 2563			เพิ่มขึ้น /ลดลง *เทียบกับปี 2562	ร้อยละของ ผู้เรียนที่เรียน ในระบบ ทวิภาคี ปีการศึกษา 2562	ปีการศึกษา 2563			เพิ่มขึ้น /ลดลง *เทียบกับปี 2562
		จำนวน สถานศึกษา ทั้งหมด	จำนวน สถานศึกษา ที่จัดการศึกษา ในระบบทวิภาคี (แห่ง)	คิดเป็น ร้อยละ			จำนวน ผู้เรียน ทั้งหมด	จำนวนผู้เรียน ระบบทวิภาคี (คน)	คิดเป็น ร้อยละ	
สอศ.		23	20	86.96			16218	1866	11.51	

ข้อมูล : จากแบบรายงาน รต. 63 (รอบที่ 2) ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทุกแห่ง **ยังไม่รวมยอดสระแก้ว* ในพื้นที่สำนักงาน
ศึกษาธิการภาค 9 ณ วันที่ 26 สิงหาคม 63

ตัวชี้วัดการตรวจราชการฯ ที่ 9 สัดส่วนของสถานศึกษาต่อสถานประกอบการที่ร่วมจัดการศึกษา
ระบบทวิภาคี

ตารางที่ 11 แสดงจำนวนและสัดส่วนของสถานศึกษาต่อสถานประกอบการที่ร่วมจัดการศึกษาระบบทวิภาคี

หน่วยงาน	จำนวนสถานศึกษา ทั้งหมด (แห่ง)	จำนวนสถานประกอบการ ที่ร่วมจัดการศึกษาระบบทวิภาคี (แห่ง)	คิดเป็นสัดส่วน (สถานศึกษา: สถานประกอบการ)
สอศ.	23	445	01:14

ข้อมูล : จากแบบรายงาน รต. 63 (รอบที่ 2) ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทุกแห่ง **ยังไม่รวมยอดสระแก้ว* ในพื้นที่สำนักงาน
ศึกษาธิการภาค 9 ณ วันที่ 26 สิงหาคม 63

ตัวชี้วัดการตรวจราชการฯ ที่ 10 ร้อยละความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อผู้เรียน
และผู้สำเร็จการศึกษาในระบบทวิภาคี

ตารางที่ 12 แสดงจำนวนและร้อยละความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา
ในระบบทวิภาคี

หน่วยงาน	จำนวน สถานศึกษา ทั้งหมด	จำนวนสถานศึกษาที่มีข้อมูลตอบกลับของผลการประเมินความพึงพอใจ ของสถานประกอบการที่มีต่อผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาในระบบทวิภาคี ค่าเฉลี่ย 3.51 – 5.00					
		ด้านคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์		ด้านสมรรถนะหลัก และสมรรถนะทั่วไป		ด้านสมรรถนะวิชาชีพ	
		จำนวน	คิดเป็น ร้อยละ	จำนวน	คิดเป็น ร้อยละ	จำนวน	คิดเป็น ร้อยละ
สอศ.	23	20	86.96	20	86.96	20	23.00

ข้อมูล : จากแบบรายงาน รต. 63 (รอบที่ 2) ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทุกแห่ง **ยังไม่รวมยอดสระแก้ว* ในพื้นที่สำนักงาน
ศึกษาธิการภาค 9 ณ วันที่ 26 สิงหาคม 63

1. ผลการดำเนินการจัดการศึกษาในระบบทวิภาคี ให้ผู้เรียนมีทักษะและความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

การจัดการศึกษาในระบบทวิภาคี ให้ผู้เรียนมีทักษะและความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน พื้นที่เขตตรวจราชการที่ 9 มีจำนวนสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนด้วยระบบทวิภาคี ต่อสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 86.96 (ข้อมูลจากแบบรายงาน รต. 63 (รอบที่ 2) ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทุกแห่ง *ยังไม่รวมยอดสระแก้ว ในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ณ วันที่ 26 สิงหาคม 63) สัดส่วนของสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนด้วยระบบทวิภาคี ต่อสถานประกอบการที่ร่วมจัดการศึกษา ระบบทวิภาคีพื้นที่เขตตรวจราชการที่ 9 คิดเป็นสัดส่วน 1 : 14

การดำเนินการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีกระบวนการสร้างทักษะการเป็นผู้ประกอบการ มีการจัดการเรียนการสอนในระบบทวิภาคี ทั้งในระดับ ปวช. ปวส. และปริญญาตรี ในประเภทวิชา สาขาวิชาต่าง ๆ มีการดำเนินงานโครงการ กิจกรรมต่างๆ เพื่อส่งเสริมการดำเนินงานตามนโยบาย ที่สำคัญ เช่น โครงการการอบรมหลักสูตรหลักการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและการจัดทำแผนการฝึกอาชีพ ประจำปีการศึกษา 2562 – 2563 โครงการจัดทำแผนการฝึกร่วมกับสถานประกอบการ โครงการสร้างความเข้าใจการดำเนินงานภายใต้การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี (DVE) โครงการสำรวจความต้องการของสถานประกอบการที่ร่วมจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและความต้องการนักศึกษาฝึกอาชีพ สาขาวิชาช่างอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรม โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการวัดและประเมินผลรายวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการวัดและประเมินผลรายวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ กิจกรรมการปฐมนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพระบบปกติและทวิภาคี กิจกรรมการออกนิเทศนักเรียนนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เป็นต้น

จากการประสานความร่วมมือกับสถานประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผ่านโครงการ กิจกรรมต่างๆ ข้างต้น ส่งผลให้นักเรียนนักศึกษา ได้รับการฝึกงาน ฝึกอาชีพ ได้รับการพัฒนาและมีทักษะความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ได้รับการฝึกปฏิบัติงาน จากสถานประกอบการจริง ในสถานประกอบการที่มีมาตรฐาน และตรงความต้องการ ผลจากการประสานความร่วมมือในพื้นที่ ยังทำให้สถานประกอบการสามารถจัดฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้นักเรียนนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งครูนิเทศและครูฝึกในสถานประกอบการ มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติการสอนให้กับนักเรียน นักศึกษาอย่างถูกต้อง และมีคุณภาพ

2. ปัญหาและอุปสรรค

2.1 สถานประกอบการยังมีข้อจำกัด ทำให้ไม่สามารถเข้าร่วมโครงการจัดทำแผนการฝึก ในวันและเวลาที่กำหนดไว้ได้

2.2 สถานศึกษาที่ยังไม่จัดการศึกษาทวิภาคี ยังขาดความพร้อมหลายด้าน ทั้งองค์ความรู้และบุคลากรครูที่จะจัดการเรียนการสอนรูปแบบทวิภาคี

2.3 ขาดปัจจัยสนับสนุนให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาด้วยรูปแบบทวิภาคี

2.4 ระบบแนะแนวการศึกษายังขาดความเชื่อมโยงกัน ตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เชื่อมโยงสู่ระดับอาชีวศึกษา การศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพ

2.5 สถานประกอบการในพื้นที่มีจำกัด ส่งผลต่อการเดินทาง และภาระค่าใช้จ่ายต่างๆ ของนักเรียน นักศึกษา

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ระดับสถานศึกษา ควรจัดทำแผนการจัดการศึกษาที่มุ่งพัฒนาตามความพร้อม ความสนใจของผู้เรียน รวมทั้งสาขาวิชาที่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน สถานประกอบการ รวมทั้งสามารถประกอบอาชีพอิสระได้อย่างมีคุณภาพ

3.2 ระดับจังหวัด สถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา ควรจัดทำแผนการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระดับจังหวัดร่วมกันทั้งหน่วยงานภายในและภายนอกกระทรวงศึกษาธิการ โดยมุ่งให้ผู้เรียนมีเป้าหมายของการศึกษาที่ชัดเจน

3.3 การจัดการเรียนการสอนในระบบทวิภาคี ควรมีความสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดพื้นที่เป็นสำคัญ

3.4 การจัดการเรียนการสอนในระบบทวิภาคี ที่ต้องพักอาศัยในพื้นที่ฝึกปฏิบัติ ต้องได้รับการนิเทศ กำกับ ติดตาม จากครู ผู้ปกครองและสถานประกอบการ อย่างใกล้ชิด

4. ต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (Best Practice) 3 ลำดับแรก (ถ้ามี)

รายชื่อสถานศึกษา	ที่ตั้งสถานศึกษา	โครงการ/กิจกรรมและรายละเอียดของต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี
วิทยาลัยเทคนิคนครนายก	116 หมู่ที่ 1 ต.ท่าช้าง อ.เมืองนครนายก จ.นครนายก	การจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคี ในสาขาวิชาการโรงแรม สาขาวิชาช่างยนต์ สาขาวิชาช่างกลโรงงาน สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ : ภูเขางามรีสอร์ท, บริษัทปริทัศน์ อุตสาหกรรม นางรอง จำกัด, บริษัทเซรามิค อุตสาหกรรมไทย จำกัด, บริษัทจาร์ดีนเอ็นจิเนียริง จำกัด, บริษัทเดนโซ่ (ประเทศไทย) จำกัด
วิทยาลัยเทคโนโลยี พาณิชย์การนครนายก	ข 4-196/6 ต.นครนายก อ.เมืองนครนายก จ.นครนายก	การจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีกับบริษัท ซี พี ออนล์ จำกัด (มหาชน)
วิทยาลัยเทคโนโลยีวีรพัฒน์	ข4-389 ถนนสุวรรณศร ต.นครนายก อ.เมืองนครนายก จ.นครนายก	การจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีในสาขาวิชาการจัดการธุรกิจค้าปลีก ระดับ ปวส. กับ บริษัท ซี พี ออนล์ จำกัด (มหาชน) ธุรกิจค้าปลีกประเภทร้านค้าสะดวกซื้อภายใต้เครื่องหมายการค้าเซเว่น

2.4 การส่งเสริมอาชีพที่เหมาะสม สำหรับผู้ที่เข้าสู่สังคมสูงวัย

ตัวชี้วัดการตรวจราชการฯ ที่ 11 ร้อยละของสถานศึกษาจัดทำหลักสูตรพัฒนาอาชีพสำหรับผู้เข้าสู่สังคมสูงวัย

ตารางที่ 13 แสดงจำนวนและร้อยละของสถานศึกษาจัดทำหลักสูตรพัฒนาอาชีพสำหรับผู้เข้าสู่สังคมสูงวัย

หน่วยงาน	จำนวนสถานศึกษาทั้งหมด (แห่ง)	จำนวนสถานศึกษาที่มีหลักสูตรการพัฒนาอาชีพสำหรับผู้เข้าสู่สังคมสูงวัย	
		จำนวน (แห่ง)	คิดเป็นร้อยละ
กศน.	37	31	83.78

ข้อมูล : จากแบบรายงาน รต. 63 (รอบที่ 2) ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทุกแห่ง ในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ณ วันที่ 26 สิงหาคม 63

ตัวชี้วัดการตรวจราชการฯ ที่ 12 ร้อยละของประชากรกลุ่มเป้าหมายได้รับการอบรมหลักสูตรพัฒนาอาชีพสำหรับผู้เข้าสู่สังคมสูงวัย

ตารางที่ 14 แสดงจำนวนและร้อยละของประชากรกลุ่มเป้าหมายได้รับการอบรมหลักสูตรพัฒนาอาชีพสำหรับผู้เข้าสู่สังคมสูงวัย

หน่วยงาน	จำนวนสถานศึกษาทั้งหมด (แห่ง)	จำนวนหลักสูตรพัฒนาอาชีพที่เหมาะสมสำหรับผู้เข้าสู่สังคมสูงวัย	ผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตรพัฒนาอาชีพที่เหมาะสมสำหรับผู้เข้าสู่สังคมสูงวัย		
			กลุ่มเป้าหมาย (คน)	จำนวนผู้เข้าอบรม (คน)	คิดเป็นร้อยละ
กศน.	37	321	2,470	2,342	94.82

ข้อมูล : จากแบบรายงาน รต. 63 (รอบที่ 2) ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทุกแห่ง ในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ณ วันที่ 26 สิงหาคม 63

1. ผลการดำเนินการส่งเสริมอาชีพที่เหมาะสม สำหรับผู้ที่เข้าสู่สังคมสูงวัย

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดทุกแห่งในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ 9 ดำเนินการตามนโยบาย โดยสถานศึกษา (กศน.อำเภอ) สังกัดสำนักงาน กศน.จังหวัด มีการดำเนินกิจกรรมตามโครงการหลักของ กศน. ได้แก่ โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน โครงการพัฒนาทักษะชีวิต โครงการพัฒนาสังคมและชุมชน และ โครงการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีกิจกรรมต่างๆ ที่ส่งเสริมอาชีพที่เหมาะสม สำหรับผู้ที่เข้าสู่สังคมสูงวัย เช่น โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน มีการจัดหลักสูตรอาชีพระยะสั้น หลักสูตรกลุ่มสนใจ หลักสูตร 1 อำเภอ 1 อาชีพ เช่น การทำพรมเช็ดเท้า การทำสบู่เหลวสมุนไพร การเย็บกระเป๋าผ้าดิบ การจัดกิจกรรมจังหวัดเคลื่อนที่และอำเภอเคลื่อนที่ มีการสาธิตอาชีพ ที่เข้าถึงผู้เรียนผู้สูงวัยในพื้นที่ เป็นต้น

กระบวนการสำคัญที่ส่งเสริมให้สถานศึกษา สามารถจัดการศึกษาที่ตอบสนองตามความต้องการของผู้เรียน คือการจัดทำเวทีประชาคมเพื่อให้ประชาชนได้ร่วมแสดงความคิดเห็น เสนอความต้องการในการฝึกอาชีพที่เหมาะสมกับกลุ่มและชุมชนของตนเอง เพื่อนำความรู้ไปปรับใช้ในการประกอบอาชีพ สร้างอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ รวมทั้งผลจากการทำเวทีประชาคม คือการนำข้อมูลที่ได้ ในการวางแผนดำเนินการโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน เพื่อส่งเสริมอาชีพที่เหมาะสมสำหรับผู้เข้าสู่สังคมสูงวัยโดยเฉพาะด้วย นอกจากนี้ สถานศึกษามีการประสานงานกับผู้นำชุมชน และผู้สูงอายุ ในพื้นที่ มาเป็นวิทยากรในการสอนหลักสูตรต่างๆ ตามความรู้ความสามารถ เช่น การทำไม้กวาด การสอนทำอาหาร-ขนม การถักเปส เป็นต้น

ผลการดำเนินงานตามนโยบาย ของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พื้นที่เขตตรวจราชการที่ 9 พบว่าส่งผลให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้มีการพบปะแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และมีความรู้ความเข้าใจ เห็นคุณค่าของตนเอง ตระหนักถึงการเตรียมพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) ได้รับการฝึกทักษะต่างๆ ทั้งทักษะการดูแลสุขภาพตนเอง และทักษะทางอาชีพ ทำให้มีความรู้เกี่ยวกับวิธีการดูแลสุขภาพและการพัฒนาสุขภาพของตนเอง ทักษะอาชีพที่ได้รับการพัฒนา ยิ่งก่อให้เกิด การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ สามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพ มีรายได้และพึ่งตนเองได้

2. ปัญหาและอุปสรรค

- 2.1 การจัดสรรงบประมาณล่าช้า และไม่เพียงพอ ส่งผลต่อการการจัดกิจกรรม
- 2.2 ระยะเวลาการจัดกิจกรรมไม่เพียงพอต่อการดำเนินการสาธิตอาชีพ
- 2.3 ขาดความเชื่อมโยงการพัฒนาอาชีพสำหรับผู้เข้าสู่สังคมสูงวัย ให้เกิดความยั่งยืน

3. ข้อเสนอแนะ

- 3.1 ควรมีการส่งเสริมอาชีพสำหรับผู้เข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างต่อเนื่อง มีแนวทางที่หลากหลายเพิ่มเติมจากการจัดหลักสูตรและให้การฝึกอบรมพัฒนาอาชีพ ตามหลักสูตรอาชีพสำหรับผู้เข้าสู่สังคมสูงวัย
- 3.2 ควรมีการรวมกลุ่มพัฒนาทักษะอาชีพสำหรับผู้สูงอายุ สู่การตลาด สร้างการประชาสัมพันธ์ การรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ เพื่อสร้างการยอมรับ และให้มีความต่อเนื่อง

4. ต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (Best Practice) 3 ลำดับแรก (ถ้ามี)

รายชื่อสถานศึกษา	ที่ตั้งสถานศึกษา	โครงการ/กิจกรรมและรายละเอียดของต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี
กศน.อำเภอเมืองจันทบุรี	46 หมู่ที่ 6 ต.พลับพลา อ.เมืองจันทบุรี จ.จันทบุรี	- โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ดำเนินการโดยจัดกิจกรรมส่งเสริมอาชีพที่เหมาะสมสำหรับผู้เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ อย่างต่อเนื่อง โดยกิจกรรมที่จัดจะเน้นกลุ่มเป้าหมายผู้สูงอายุ ให้เข้าร่วมกิจกรรม ทุกกิจกรรม ดังนี้ 1. วางแผนการดำเนินงาน 2. ประสานภาคีเครือข่าย เช่น อสม./กลุ่มผู้สูงอายุ 3. ดำเนินการตามแผน และคัดเลือกผู้สูงอายุเข้าร่วมกิจกรรมที่เหมาะสม เช่น โครงการความร่วมมือการผลิตผู้สูงอายุ (Caregiver) / โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน / โครงการการศึกษาต่อเนื่อง

รายชื่อสถานศึกษา	ที่ตั้งสถานศึกษา	โครงการ/กิจกรรมและรายละเอียดของต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี
กศน.อำเภอเขาคิชฌกูฏ	2/49 หมู่ที่ 10 ต.พลวง อ.เขาคิชฌกูฏ จ.จันทบุรี	- โครงการความร่วมมือการผลิตผู้สูงอายุ (Caregiver) จัดกิจกรรมดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ และส่งเสริมอาชีพที่เหมาะสมสำหรับผู้ที่เข้าสู่สังคมผู้สูงวัยอย่างต่อเนื่อง
กศน.อำเภอวังน้ำเย็น	ต.วังน้ำเย็น อ.วังน้ำเย็น จ.สระแก้ว	หลักสูตรศิลปประดิษฐ์ การทำปlokกันนิ้ว ล็อค

2.5 การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างทักษะพื้นฐานที่เชื่อมโยงสู่การสร้างอาชีพ และการมีงานทำ
ตัวชี้วัดการตรวจราชการฯ ที่ 13 ร้อยละของสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างทักษะพื้นฐานที่เชื่อมโยงสู่การสร้างอาชีพและการมีงานทำ

ตารางที่ 15 แสดงจำนวนและร้อยละของสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างทักษะพื้นฐานที่เชื่อมโยงสู่การสร้างอาชีพและการมีงานทำ

สังกัด	จำนวนสถานศึกษา ในสังกัดทั้งหมด (แห่ง)	สถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างทักษะพื้นฐานที่เชื่อมโยงสู่การสร้างอาชีพและการมีงานทำ	
		จำนวนสถานศึกษา (แห่ง)	ร้อยละ
สพม.	83	83	100
สช.	77	56	72.73
*อว.	2	2	100
*เทศบาลเมืองนครนายก	3	2	66.67
**สพป.ปราจีนบุรี เขต 2 (ร.ร.ขยายโอกาส)	30	30	100
**สพป.สระแก้ว	263	263	100
รวม	160	139	86.88

ข้อมูล : จากแบบรายงาน รด. 63 (รอบที่ 2) ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทุกแห่ง ในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ณ วันที่ 26 สิงหาคม 63

*ข้อมูลจาก ศรจ.นครนายก และ **ไม่นำยอดมารวมในช่อง รวม

1. ผลการดำเนินการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างทักษะพื้นฐานที่เชื่อมโยงสู่การสร้างอาชีพ และการมีงานทำ

สถานศึกษาทุกระดับทุกสังกัด มีการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างทักษะพื้นฐานที่เชื่อมโยงสู่การสร้างอาชีพ และการมีงานทำ ด้วยการบูรณาการเข้ากับสาระการเรียนรู้ในลักษณะของโครงการ กลุ่มสนใจ ชุมนุม ชมรมและสอดแทรกเข้ากับการจัดการเรียนการสอนในช่วงโมฆะเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ จากข้อมูลรายงานการ

ตรวจราชการพบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พื้นที่เขตตรวจราชการที่ 9 ได้ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ ซึ่งจะบูรณาการการเรียนรู้คู่ไปกับการทำงาน และร่วมกับสถานประกอบการในพื้นที่ เช่น กิจกรรมการเข้าเรียนรู้และศึกษาดูงานในสถานประกอบการตามหลักสูตรการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการมีงานทำ สำหรับสถานศึกษาสังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน โรงเรียนได้จัดกิจกรรมส่งเสริมจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างทักษะพื้นฐานที่เชื่อมโยงสู่การสร้างอาชีพ และการมีงานทำ เช่น สถานศึกษาเอกชนพื้นที่จังหวัดตราด เน้นให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษา ได้ฝึกทักษะทางวิชาชีพ โดยนักเรียนที่จบการศึกษาจะต้องสามารถหุงข้าว และประกอบอาหารง่ายๆ ได้ สามารถซักเสื้อผ้า ซ่อมแซมเสื้อผ้าที่ชำรุดได้ โดยบรรจุเข้าไว้ในโครงการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ นอกจากนี้ สถานศึกษาในพื้นที่ ยังมีการดำเนินโครงการส่งเสริมงานอาชีพกิจกรรมเลือกเสรีอาชีพ โครงการห้องเรียนอาชีพในโรงเรียนมัธยม กิจกรรมโครงการชุมนุมภูมิปัญญาไทย กิจกรรม 1 สายชั้น 1 นวัตกรรม โดยมีการจัดการศึกษาอาชีพต่างๆ เช่น การตัดผมชาย การทำขนมไทย การเพาะถั่วงอก เป็นต้น

ผลจากการดำเนินงานโครงการกิจกรรมต่างๆ นักเรียนเกิดทักษะพื้นฐานที่เชื่อมโยง การสร้างอาชีพ และการมีงานทำ นักเรียนได้เรียนรู้และฝึกทักษะอาชีพที่ตนเองสนใจ สามารถนำความรู้จากการเข้าร่วมโครงการ กิจกรรม ไปพัฒนาทักษะ ต่อยอดการประกอบอาชีพได้ในอนาคต นอกจากนี้ กิจกรรมต่างๆ ยังส่งผลให้นักเรียนเข้าใจและมีจิตสำนึกรักและภาคภูมิใจในชุมชนท้องถิ่นของตนเอง รวมทั้งได้มีการพัฒนาทักษะกระบวนการคิด การแก้ปัญหา การทำงานเป็นทีม การคิดวิเคราะห์โดยใช้หลักการของโครงการ มาใช้เป็นแนวทางการทำงาน อีกด้วย

2. ปัญหาและอุปสรรค

2.1 วิสัยทัศน์ของสถานศึกษามุ่งเน้นด้านวิชาการมากกว่าวิชาชีพ

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษา ครูยังขาดความรู้ ความเข้าใจที่ชัดเจน ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อสร้างทักษะพื้นฐานที่เชื่อมโยงสู่การสร้างอาชีพ และการมีงานทำ

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ส่งเสริมให้การพัฒนาทักษะพื้นฐานที่เชื่อมโยงสู่การสร้างอาชีพ และการมีงานทำ เป็นเป้าหมายสำคัญ ของแผนการจัดการศึกษาระดับจังหวัด

3.2 พัฒนาครูให้มีกระบวนการแนะแนวการศึกษาให้กับนักเรียน รวมทั้งสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างทักษะพื้นฐานที่เชื่อมโยงสู่การสร้างอาชีพ และการมีงานทำ ที่เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละระดับชั้น ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (Best Practice) 3 ลำดับแรก (ถ้ามี)

รายชื่อสถานศึกษา	ที่ตั้งสถานศึกษา	โครงการ/กิจกรรมและรายละเอียดของต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี
โรงเรียนท่าใหม่ “พลสวัสดิ์ราษฎร์นุกูล”	100 ถนนสัมปทาน ต.ท่าใหม่ อ.ท่าใหม่ จ.จันทบุรี	ช่างไฟฟ้า / ธุรกิจการโรงแรม
โรงเรียนเขาน้อยวิทยาคม	อ.เมืองตราด จ.ตราด	โรงเรียนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง
โรงเรียนสำเร็จวิทยา	อ.อรัญประเทศ จ.สระแก้ว	โครงการแนะแนวอาชีพเพื่อการมีงานทำ

3. นโยบายการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน

ประเด็นการตรวจราชการและการติดตามประเมินผล

3.1 การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการ Active learning

ตัวชี้วัดตรวจราชการฯ ที่ 14 ร้อยละของสถานศึกษาที่จัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์และลงมือปฏิบัติ (Active learning)

ตารางที่ 16 แสดงจำนวนและร้อยละของสถานศึกษาที่จัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์และลงมือปฏิบัติ (Active learning)

สังกัด	สถานศึกษาที่จัดกระบวนการเรียนรู้ (Active learning)		
	จำนวนสถานศึกษาทั้งหมด (แห่ง)	จำนวนสถานศึกษาที่จัดกระบวนการเรียนรู้ (Active learning) (แห่ง)	ร้อยละ
สพป.	920	652	70.87
สพม.	83	83	100.00
สช.	77	76	98.70
*อว.	2	2	100
*เทศบาลเมืองนครนายก	3	3	100
รวม	1,080	811	75.09

ข้อมูล : จากแบบรายงาน รด. 63 (รอบที่ 2) ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทุกแห่ง ในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ณ วันที่ 26 สิงหาคม 63

*ข้อมูลจาก ศรจ.นครนายก ไม่นำยอดมารวมในช่อง รวม

1. ผลการดำเนินการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการ Active learning

หน่วยงานทางการศึกษา พื้นที่เขตตรวจราชการที่ 9 มีการดำเนินโครงการ/กิจกรรม เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษา จัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมการปฏิบัติจริง (Active Learning) เช่น โครงการคัดเลือก Best of the Best การขับเคลื่อนนโยบาย ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ : Active Learning โครงการยกระดับคุณภาพด้วยการพัฒนาครูตามหลักสูตรแนวใหม่ ที่เน้นความแตกต่างตามพหุปัญญา (MI) ด้วยแนวคิดกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครู (PLC) ครอบคลุมเทคนิควิธีการเรียนรู้แบบผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง Active Learning (AL) โครงการพัฒนาการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบ Active Learning เพื่อผู้เรียนยุคใหม่ การพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning เพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อพัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้ ความเข้าใจ เทคนิค วิธีการสอนรูปแบบการจัดการจัดการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ : Active Learning ที่สอดคล้องเหมาะสมกับผู้เรียนยุคใหม่ สามารถจัดกระบวนการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนได้ โดยลดบทบาทครูในการสอน และการให้ข้อความรู้แก่ผู้เรียนโดยตรง แต่ไปเพิ่มกระบวนการ และกิจกรรมที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการจะทำกิจกรรมต่าง ๆ มากขึ้น และหลากหลาย รวมทั้งการส่งเสริมครูผู้สอนที่บรรจุใหม่ได้รับการนิเทศ ติดตามและ พัฒนาการจัดกระบวนการเรียนการสอนแบบ Active Learning สู่การปฏิบัติจริง โครงการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา (ระดับประถมศึกษา) ยกระดับคุณภาพด้วยการพัฒนาครูตามหลักสูตรแนวใหม่ ที่เน้นความแตกต่างตามพหุปัญญา (MI) ด้วยแนวคิดกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครู (PLC) ครอบคลุมเทคนิควิธีการ

เรียนรู้แบบผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง Active Learning (AL) ตามหลักสูตรแกนกลางทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560) พุทธศักราช 2551

กิจกรรมโดดเด่นเขตตรวจราชการที่ 9 คือ โครงการคัดเลือก Best of the Best การขับเคลื่อนนโยบาย ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ : Active Learning ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 มีกิจกรรมการประกวด Best Practice ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning และนำเสนอผลการจัดการเรียนรู้และกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมาสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน มีครุต้นแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกประจำโรงเรียนครบทุกโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100 ครุต้นแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกประจำเครือข่าย เป็นต้น

สถานศึกษาในพื้นที่ เขตตรวจราชการที่ 9 จัดการเรียนการสอนโดยบูรณาการในทุกวิชาใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์และลงมือปฏิบัติ (Active learning) นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงโดยผ่านกิจกรรม โครงการ กิจกรรมทดลองทางวิทยาศาสตร์ ทั้งนี้ สถานศึกษาพื้นที่เขตตรวจราชการที่ 9 มีโครงการและกิจกรรมที่น่าสนใจในการดำเนินการตามนโยบาย การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการ Active Learning ได้แก่ โครงการสร้างสรรค์ผลงานบูรณาการทักษะชีวิต หัวข้อ เรียนรู้สร้างสรรค์ผลงาน ผ่านการปฏิบัติ โครงการส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ กิจกรรม Life Skills for 21st Century

ผลจากการดำเนินการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการ Active learning ทำให้ หน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่ มีเครือข่ายการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อจัดฝึกอบรมให้ความรู้กับบุคลากรในโรงเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการ Active Learning แก่โรงเรียนในพื้นที่ โรงเรียนมีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล โดยคณะอนุกรรมการ การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษา (อ.ก.ต.ป.น.) โรงเรียนได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้วยวิธี Active Learning ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้, กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจากชุมนุมต่างๆ ที่โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในวิชา เพิ่มเติม IS1, IS2 และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน IS3, โครงการในกลุ่มสาระต่างๆ , กิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ เป็นต้น ครูผู้สอนในสถานศึกษา มีการจัดการเรียนการสอน Active Learning ในกลุ่มสาระ การเรียนรู้ต่างๆ มากขึ้น โดยส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน ให้เกิดการเรียนรู้ผ่านโครงการ (Project-based Learning) ซึ่งเป็นการฝึกให้นักเรียนได้ศึกษา สำรวจ ค้นคว้า ทดลอง ประดิษฐ์คิดค้น จากเอกสาร สิ่งแวดล้อม/สถานการณ์ใกล้ตัว หากความสัมพันธ์เชิงเหตุผลได้จัดโครงการ/กิจกรรมฝึกปฏิบัติจริง ฝึกฝนทักษะทางสังคม ทักษะชีวิต ทักษะวิชาชีพ ด้านตัวผู้เรียน ได้เรียนรู้ด้วยตนเองจากการได้ลงมือกระทำ และเกิดการเรียนโดยใช้กระบวนการคิดเกี่ยวกับสิ่งที่เขาได้ทำลงไป การเรียนรู้ที่แตกต่างกันจากบทบาทที่ได้รับ สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้ ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ มีทักษะ และประสบการณ์ตรงเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นผู้กล้าคิดกล้าแสดงออก มีการแลกเปลี่ยนความคิดและแก้ปัญหาอย่างมีสติผู้เรียนสามารถนำสิ่งต่างๆ รอบตัวเข้ามาใช้ร่วมกับการเรียนเพื่อแก้ปัญหาต่างๆ ได้

2. ปัญหาและอุปสรรค

2.1 ระบบการติดตามของกระทรวงศึกษาธิการ ไม่สอดคล้องกับการดำเนินงานของหน่วยงานต้นสังกัด (ไม่จัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานแต่อีกหน่วยงานมาติดตาม)

2.2 ปัญหาเกี่ยวกับบุคลากรครู เช่น ครูไม่ครบชั้น ภาระงานมาก ดำเนินการสอนแบบเดิมซ้ำๆ ทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย และดำเนินการวัดและประเมินผล ไม่สอดคล้องกับมาตรฐานตัวชี้วัดและกระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning

2.3 ข้อจำกัดด้านความพร้อมและทักษะพื้นฐานของนักเรียนแต่ละคน นักเรียนที่มีความพร้อมน้อย จะใช้เวลาในการทำกิจกรรมมากกว่าบุคคลอื่น

2.4 สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ มีข้อจำกัด เช่น สัญญาณ Wifi ในสถานศึกษาไม่แรงเพียงพอกับปริมาณการใช้ Internet ของครูและนักเรียนที่มีมากขึ้น สื่อและเทคโนโลยี ไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน

2.5 กรณีตัวอย่าง การคัดเลือกโรงเรียนที่มีผลงาน Best of the Best การขับเคลื่อนนโยบาย ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้: Active Learning ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ควรปรับเกณฑ์การประเมินผล เพื่อเปิดโอกาสให้โรงเรียนขนาดเล็กสามารถไปถึงเกณฑ์ได้ เช่น มีผลงานการแข่งขันของนักเรียนในระดับจังหวัด หรือเขตพื้นที่ โดยไม่จำเป็นต้องมีผลงานไปถึงระดับนานาชาติ

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ควรจัดสรรงบประมาณให้เขตพื้นที่ดำเนินงานก่อน แล้วหน่วยงานติดตามจึงดำเนินการติดตาม

3.2 ผู้สอนควรต้องเป็นผู้มีความสามารถในการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเกิดการค้นคว้าอย่างกระตือรือร้น ให้ฝึกการใช้ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์และแก้ปัญหา (Critical thinking & problem solving) มีทักษะการสื่อสาร (Communicating) และทักษะการสร้างความร่วมมือ (Collaboration) ควรได้รับการพัฒนาคุณภาพด้านวิชาชีพ และการทำงานแบบร่วมมือกับเพื่อนครู รวมถึงการสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียนด้วย

3.3 การพัฒนา Active Learning ผู้เรียนควรต้องมีทักษะพื้นฐาน (การอ่าน การเขียน การคิด คำนวณ และทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ) และความพร้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเป็นเบื้องต้น

3.4 การเรียนรู้ในลักษณะของ Active Learning จะประสบความสำเร็จ หากผู้เรียนสามารถรักษาผลการเรียนรู้ให้คงทนยาวนานกว่ากระบวนการเรียนรู้ในแบบ Passive Learning

3.5 ควรมีการให้ความรู้ การนิเทศติดตาม เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับมาตรฐานตัวชี้วัดและกระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning

3.6 โรงเรียนควรสนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบาย เช่น การจัดสรรงบประมาณ ในการส่งครูเข้ารับการอบรม พัฒนา เพื่อนำความรู้มาจัดการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ๆ ที่ทันสมัย จัดอบรมให้ความรู้กลุ่มครูบรรจุใหม่ (อายุราชการ 1-5 ปี)

4. ต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (Best Practice) 3 ลำดับแรก (ถ้ามี)

รายชื่อสถานศึกษา	ที่ตั้งสถานศึกษา	โครงการ/กิจกรรมและรายละเอียดของต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี
โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ	อ.เมืองนครนายก จ.นครนายก	1. การเรียนรู้ผ่านการทำงาน (Work-based Learning) เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดพัฒนาการทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้เนื้อหาสาระ การฝึกปฏิบัติจริง ฝึกฝนทักษะทางสังคม ทักษะชีวิต ทักษะวิชาชีพการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง 2. โครงการ La-or Utis : Earn and Learn โรงเรียนร่วมมือกับมหาวิทยาลัยสวนดุสิตและหน่วยงานภาคเอกชนในชุมชน รับผิดชอบการ

		<p>จัดการเรียนการสอนร่วมกันในโครงการ La-or Utis : Earn and Learn</p> <p>3. การเรียนรู้ผ่านโครงงาน (Project-based Learning)</p> <p>เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รูปแบบหนึ่ง ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงในลักษณะของการศึกษา สสำรวจ ค้นคว้า ทดลอง ประดิษฐ์ คิดค้น โดยครูเปลี่ยนบทบาทจากการเป็นผู้ให้ความรู้ (teacher) เป็นผู้อำนวยความสะดวก (facilitator) หรือผู้ให้คำแนะนำ (guide) ทำหน้าที่ออกแบบ กระบวนการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนทำงานเป็นทีม กระตุ้น แนะนำ และให้คำปรึกษา เพื่อให้โครงการสำเร็จ ลุล่วง</p>
โรงเรียนเบญจมานุสรณ์	ม.1 ต.ตลาด อ.เมือง จ.จันทบุรี	<p>เป็นโรงเรียนต้นแบบลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ สพฐ. 2562</p> <p>จากการดำเนินงานโครงการคัดเลือก Best of the Best ในการขับเคลื่อนนโยบาย ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ : Active Learning ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 โดยแบ่งเป็นระดับจังหวัดของจันทบุรี และตราด โดยผลการคัดเลือกโรงเรียนที่เป็น Best of the Best การขับเคลื่อนนโยบาย ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ : Active Learning ของจังหวัดจันทบุรี ได้แก่ โรงเรียนเบญจมานุสรณ์ และยังได้รับการคัดเลือกโรงเรียนเป็นต้นแบบของระดับเขตพื้นที่ ส่งเป็นโรงเรียนต้นแบบไปคัดเลือกในระดับ สพฐ. ด้วย ซึ่งผลการคัดเลือกในระดับ สพฐ. นั้น โรงเรียนเบญจมานุสรณ์ ยังได้รับการคัดเลือกให้เป็นโรงเรียนต้นแบบลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ : Active Learning ปีการศึกษา 2562 ของ สพฐ. ด้วย</p>
โรงเรียนเขาน้อยวิทยาคม	อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด	ต้นแบบลดเวลาเรียน สพม.17 (ตราด)

3.2 การจัดการเรียนการสอนเพื่อฝึกทักษะการคิดแบบมีเหตุผลและเป็นขั้นตอน (Coding)

ตัวชี้วัดตรวจราชการฯ ที่ 15 ร้อยละของสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนเพื่อฝึกทักษะการคิดแบบมีเหตุผลและเป็นขั้นตอน (Coding)

ตารางที่ 17 แสดงจำนวนและร้อยละของสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนเพื่อฝึกทักษะการคิดแบบมีเหตุผลและเป็นขั้นตอน (Coding)

สังกัด	สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนเพื่อฝึกทักษะการคิดแบบมีเหตุผลและเป็นขั้นตอน (Coding)		
	จำนวนสถานศึกษาทั้งหมด (แห่ง)	จำนวนสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนเพื่อฝึกทักษะการคิดแบบมีเหตุผลและเป็นขั้นตอน (Coding) (แห่ง)	ร้อยละ
สพป.	920	758	82.39
สพม.	83	83	100.00
สช.	77	58	75.32
*อว.	2	2	100
*เทศบาลเมืองนครนายก	3	1	33.33
รวม	1,080	899	83.24

ข้อมูล : จากแบบรายงาน รด. 63 (รอบที่ 2) ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทุกแห่ง ในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ณ วันที่ 26 สิงหาคม 63

*ข้อมูลจาก ศธจ.นครนายก ไม่นำยอดมารวมในช่อง รวม

1. ผลการดำเนินการจัดการเรียนการสอนเพื่อฝึกทักษะการคิดแบบมีเหตุผลและเป็นขั้นตอน (Coding)

หน่วยงานทางการศึกษา พื้นที่เขตตรวจราชการที่ 9 มีการดำเนินโครงการ/กิจกรรม เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษา จัดการเรียนการสอนเพื่อฝึกทักษะการคิดแบบมีเหตุผลและเป็นขั้นตอน (Coding) เช่น การจัดการฝึกอบรมให้กับครูในกลุ่มโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัด สพป.จันทบุรี สังกัด สพม.17 ครูในโรงเรียนในสังกัดเอกชนและได้รับการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบของโครงการส่งเสริมพัฒนาทักษะด้าน Coding ผ่านพื้นที่พัฒนานักประดิษฐ์ดิจิทัล (depa Young Maker Space Development) ของสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง สพป.นครนายก จัดการอบรมครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิทยาการคำนวณด้วยบอร์ด Kidbright ตามโครงการพัฒนาครูและเยาวชนด้านเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อเตรียมความพร้อมก้าวสู่ประเทศไทย 4.0 และนักเรียนได้เข้าค่ายวิทยาการคำนวณโดยใช้เกม Unplugged and Coding by Kidbright สำหรับสถานศึกษาสังกัด ที่ได้รับสื่อการสอนโปรแกรมมิ่งในโรงเรียน (Coding at School Powered By Kidbright ได้แก่ โรงเรียนวัดโพธิ์แทน และชุมชนวัดเขี้ยวโอสถ (โรงเรียนละ 50 ชุด) สพป. นครนายก ยังส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานสร้างสรรค์ นวัตกรรมเพื่อการศึกษาและการใช้ Fabrication Lab” โดยสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) สพม.7 ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา (ฉบับปรับปรุง 2561) รายวิชาเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) และมีการพัฒนาครูแกนนำการจัดการเรียนรู้วิทยาการคำนวณ โดยสถาบันการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) และได้ประกาศใช้หลักสูตรสถานศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2561) และดำเนินการจัดการเรียน

การสอน รายวิชาเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) เริ่มตั้งแต่ปีการศึกษา 2561 ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 4 ปีการศึกษา 2562 ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2, 4 และ 5 และตั้งแต่ปีการศึกษา 2563 เป็นต้นไป ในการเรียนทุกระดับชั้น สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) คัดเลือกโรงเรียนและครูแกนนำด้านการจัดการเรียนรู้รายวิชาเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 7 และครูแกนนำการจัดการเรียนรู้รายวิชาเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ที่ได้รับการพัฒนา จากสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ขยายผลให้กับครูผู้สอนในกลุ่มสาระการ เรียนรู้ เพื่อนำไปจัดการเรียนการสอนเพื่อฝึกทักษะการคิดแบบมีเหตุผลและเป็นขั้นตอน (Coding) เพื่อให้ บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด และเป็นพี่เลี้ยงและขยายผลให้กับโรงเรียนในสังกัดต่อไป

สำหรับการดำเนินการของสถานศึกษาในพื้นที่ พบว่า สถานศึกษาพื้นที่เขตตรวจราชการที่ 9 ดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2561) ดำเนินการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และ ตัวชี้วัด เพื่อจัดทำหลักสูตรรายวิชาเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) และรายวิชาอื่น ๆ ที่มีการปรับปรุงมาตรฐาน และตัวชี้วัด ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ สพฐ. 1239/2560 เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สั่ง ฃณ วันที่ 7 สิงหาคม 2560

สถานศึกษาที่ผ่านการอบรมพัฒนาภายใต้การส่งเสริมจากหน่วยงานต้นสังกัด ได้ดำเนินการ จัดการเรียนรู้วิชาวิทยาการคำนวณและโค้ดดิ้ง ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ฉบับ ปรับปรุง 2560 จัดกิจกรรมพัฒนาทักษะการคิดในรูปแบบที่หลากหลายและมีการต่อยอดนำไปใช้อย่าง สร้างสรรค์ตามศักยภาพแต่ละบุคคล ครูผู้สอนจัดบรรยากาศ การเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน เป็น การสร้างสิ่งแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล แก้ปัญหาอย่างมีหลักการ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้กับทุกเรื่อง โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดในการวิเคราะห์ จัดการปัญหา ตามความเข้าใจของตนเองอย่างมีเหตุ ภายใต้งื่อนไขที่กำหนด ให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะการคิด เชิงคำนวณ การคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหาเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ ซึ่งมีการดำเนินการจัดการเรียนการสอนทั้ง plug และ unplugged มีการสร้างความพร้อมในการสอนในลักษณะ Unplug Coding ในระดับอนุบาลและ ระดับประถมศึกษา โดยมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสาร (ICT) อินเทอร์เน็ต (Internet) และสื่อสังคม (Social Media) ในการเรียนรู้ ตลอดจนมีการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน สามารถใช้เทคโนโลยีในการนำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้ผู้เรียนเกิด กระบวนการเรียนรู้ สามารถพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ทั้งนี้สถานศึกษาบาง แห่งได้นำเทคโนโลยีมาใช้ในรูปแบบของห้องเรียนอัจฉริยะหรือ SMART CLASSROOM ที่สร้างสภาพแวดล้อม การเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีเป็นฐาน ร่วมกับกิจกรรมที่เน้นการมีส่วนร่วมให้ นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ที่หลากหลายรูปแบบ เพื่อให้ นักเรียนมีพัฒนาการตามวัยและมีทักษะใน ศตวรรษที่ 21 โดยสามารถใช้อุปกรณ์ Smart Device เช่น Smart Board, iPad, Smart phone ได้ถูกต้อง และเหมาะสม

ด้านบุคลากรผู้สอนของสถานศึกษา มีการรวมตัวกันเป็น “กลุ่มเครือข่ายคุณภาพการศึกษา” ซึ่งมีเป้าหมายในการรวมตัวกันจัดอบรมการสร้างหุ่นยนต์ โดยใช้โปรแกรม Coding มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน และจัดแข่งขันหุ่นยนต์ โดยใช้โปรแกรมต่าง ๆ เพื่อฝึกการคิดอย่างเป็นระบบให้นักเรียน และได้รับการพัฒนาโดยโรงเรียนแกนนำการจัดการเรียนรู้รายวิชาเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ได้ส่งครูเข้ารับการพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร่วมกับมหาวิทยาลัยเครือข่าย เพื่อทำหน้าที่เป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ต้นแบบ สำหรับครูและนักเรียนทั่วประเทศ และพร้อมได้รับการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนรู้วิทยาการคำนวณและการนำแนวคิดเชิงคำนวณบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ในปีการศึกษา 2563

การจัดการเรียนการสอนเพื่อฝึกทักษะการคิดแบบมีเหตุผลและเป็นขั้นตอน (Coding) เป็นวิชาที่ถูกจัดอยู่ในกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งเป็นวิชาบังคับในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560) จากเดิมที่เด็กไทยจะได้เรียนวิชาคอมพิวเตอร์พื้นฐานในฐานะผู้ใช้เท่านั้น แต่ในการเรียนวิชา Coding เด็กนักเรียนได้เรียนเป็นทั้งผู้เขียน ผู้พัฒนา พร้อมทั้งได้ฝึกหัดคิดอย่างเป็นระบบมากขึ้น ทำให้เด็กนักเรียนมีกระบวนการคิดที่เป็นระบบ คิดทุกอย่างเป็นเหตุเป็นผล ซึ่งจะส่งผลทำให้เกิดทักษะการแก้ไขปัญหาได้ดียิ่งขึ้น เช่น สามารถแตกปัญหาออกมาเป็นส่วน ๆ เพื่อหาสาเหตุและวิธีการแก้ไขในแต่ละส่วนได้อย่างเป็นระเบียบ แม่นยำ นอกจากนี้ยังช่วยทำให้เด็กนักเรียนสามารถเรียนรู้วิธีการวางแผนอย่างเป็นระบบ ฝึกการจับประเด็นสำคัญได้ดียิ่งขึ้นด้วย

ผลการดำเนินการ ทำให้นักเรียนในสังกัดมีความรู้ภาษาคอมพิวเตอร์ (Coding) ซึ่งถือว่าเป็นทักษะสำคัญแห่งยุคดิจิทัล หรือในยุคศตวรรษที่ 21 ที่ปัจจุบันเทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของเรา มากขึ้นเรื่อย ๆ นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับการเขียนโปรแกรม หรือ การ Coding ซึ่งเป็นการเขียนชุดคำสั่งด้วยโค้ด (Code) ที่ ทำให้คอมพิวเตอร์สามารถทำงานได้ (ภาษาที่ใช้ในการเขียน เช่น ภาษา C, C++, PHP และ Java เป็นต้น) โดยเมื่อนำมารวมกันหลาย ๆ ชุดคำสั่งจะกลายเป็นโปรแกรมที่เรานำมาใช้งานกัน ไม่ว่าจะเป็นเว็บไซต์ แอปพลิเคชัน และยังรวมไปถึงพวกอุปกรณ์ Internet of Things (IoT) โดยในระดับประถมศึกษาพบว่า ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหาอย่างง่ายโดยใช้การลองผิด ลองถูก การเปรียบเทียบได้ ผู้เรียนแสดงลำดับขั้นตอนการทำงานด้วยสัญลักษณ์ผ่านกิจกรรม unplugged เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดได้ ผู้เรียนสามารถแสดงลำดับขั้นตอนการทำงาน และแก้ปัญหาอย่างง่ายโดยใช้ภาพสัญลักษณ์ข้อความได้ ผู้เรียนจัดลำดับขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม การทำงานที่เหมาะสมในชีวิตประจำวันได้ สำหรับระดับมัธยมศึกษาผู้เรียนสามารถแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล ฝึกการคิดวิเคราะห์และการตัดสินใจ ผู้เรียนสามารถสืบค้นข้อมูลจากแหล่งความรู้ต่างๆ ได้ฝึกทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มและฝึกความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย นำประสบการณ์ที่ได้รับจากการฝึกแก้ปัญหา ไปใช้ในชีวิตจริงทั้งในปัจจุบันและอนาคต ได้ลงมือปฏิบัติด้วยตัวเอง โดยครูเป็นที่ปรึกษา และคอยอำนวยความสะดวก ให้คำแนะนำ อีกทั้งผู้เรียนสามารถเขียนโปรแกรมอย่างง่าย ผ่านการใช้โปรแกรม Scratch, บอร์ด KidBright สามารถสร้างสรรค์ผลงานบนเทคโนโลยี และมีความสุขจากการเรียนรู้ โดยใช้เทคโนโลยี

2. ปัญหาและอุปสรรค

2.1 ระบบการติดตามของกระทรวงศึกษาธิการไม่สอดคล้องกับการดำเนินงานของหน่วยงานต้นสังกัด (ไม่จัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานแต่อีกหน่วยงานมาติดตาม)

2.2 หลักสูตรมีการทยอยปรับปรุงปีละ 1 ชั้นเรียน ซึ่งใช้เวลา 3 ปี จึงจะครบทุกชั้น ระหว่างนี้ครูต้องสอนทั้งในหลักสูตรเดิมและหลักสูตรปรับปรุง ทำให้การจัดการเรียนการสอนมีเนื้อหาที่ต่างกันและค่อนข้างมาก จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาครูผู้สอน ในปีงบประมาณ 2563 ต่อไป

2.3 โครงสร้างเวลาในกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อฝึกทักษะการคิดแบบมีเหตุผลและเป็นขั้นตอน (Coding) ในหลักสูตรสถานศึกษาบางแห่งยังจัดเวลาไม่เพียงพอต่อการเรียนรู้

2.4 สถานศึกษาขาดงบประมาณสนับสนุนด้านวัสดุ/อุปกรณ์ประกอบการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการฯ อาทิ อุปกรณ์ Kidbright และสื่อและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์อื่นๆ

2.5 สถานศึกษาขาดแคลนบุคลากรครูที่จบในสาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์ ครูที่ปฏิบัติการอยู่ยังขาด ความมั่นใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ในสาระเทคโนโลยี

2.6 ผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการ ขาดการนิเทศ ติดตามการจัดการเรียนการสอน Coding ทำให้การจัดการเรียนการสอนไม่สอดคล้องตามมาตรฐาน/ตัวชี้วัดตามหลักสูตร

2.7 ครูผู้สอนยังไม่เข้าใจตัวสาระเทคโนโลยีที่ย้ายสาระเทคโนโลยี ไปรวมไว้กับสาระวิทยาศาสตร์ (หลักสูตรแกนกลางพุทธศักราช 2551 ปรับปรุง พุทธศักราช 2560) ขาดความรู้ความเข้าใจและขาดทักษะในการจัดการเรียนรู้เพื่อฝึกทักษะการคิดแบบมีเหตุผลและเป็นขั้นตอน (Coding) ที่บูรณาการในกลุ่มสาระต่างๆ และไม่สามารถเชื่อมโยงสู่การบูรณาการกับสถานการณ์เรียนรู้ในชีวิตจริงของผู้เรียน รวมทั้ง ไม่สามารถปรับรูปแบบการสอนให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดได้

2.8 นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งเป็นนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้รายวิชาเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ต้องปรับตัวมากขึ้นเนื่องจากเป็นเรื่องใหม่ จึงทำให้ผู้สอนจะต้องมีความเข้มข้นในการศึกษาเนื้อหาหรือได้รับการพัฒนาทุกคนในการจัดการเรียนรู้

2.9 สัญญาณเครือข่ายอินเทอร์เน็ตไม่เสถียร

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ควรจัดสรรงบประมาณให้เขตพื้นที่ดำเนินงานก่อน แล้วหน่วยงานติดตามจึงดำเนินการติดตาม

3.2 การทยอยปรับปรุงหลักสูตรปีละ 1 ชั้นเรียน ซึ่งใช้เวลา 3 ปี จึงจะครบทุกชั้น ครูต้องสอนทั้งในหลักสูตรเดิมและหลักสูตรปรับปรุง ซึ่งสองหลักสูตรมีเนื้อหาที่ต่างกันค่อนข้างมาก จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาจัดอบรมให้ความรู้แก่ครูผู้สอน ในปีงบประมาณ 2563 ต่อไป

3.3 โรงเรียนควรปรับหลักสูตรให้สอดคล้องตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และนำหลักสูตรลงสู่การปฏิบัติในชั้นเรียนอย่างจริงจัง

3.4 ต้นสังกัด/สพฐ. ควรสนับสนุนงบประมาณ/วัสดุ-อุปกรณ์ ประกอบการอบรมพัฒนาครูผู้สอนด้านวิทยาการคำนวณ

3.5 จัดกิจกรรมการพัฒนาทักษะและเทคนิคการสอนเพื่อฝึกทักษะการคิดแบบมีเหตุผลและเป็นขั้นตอน (Coding) ที่บูรณาการในกลุ่มสาระต่างๆ ให้กับครูผู้สอน

3.6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรมีการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนรู้รายวิชาเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) และขยายผลให้กับทุกสถานศึกษาในสังกัด และขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อให้ครูผู้สอนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พัฒนาการจัดการเรียนการสอน แก้ปัญหาและพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นฐาน

3.7 ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการบริหารหลักสูตรในสถานศึกษาให้มากขึ้น และสามารถนิเทศภายในได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.8 สนับสนุนการพัฒนาศึกษานิเทศก์ให้มีความรู้ความเข้าใจในรูปแบบ วิธีการสอน เพื่อฝึกทักษะการคิดแบบมีเหตุผลและเป็นขั้นตอน(Coding) ที่บูรณาการในกลุ่มสาระต่างๆ เพื่อจะได้ไปปฏิบัติการนิเทศกำกับติดตามการจัดการเรียนการสอน Coding ที่บูรณาการในกลุ่มสาระต่างๆ

3.9 การนิเทศ ติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน Coding ในโรงเรียน ควรดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ครูตระหนักและเห็นความสำคัญของการฝึกนักเรียนให้คิดอย่างเป็นระบบได้อย่างเหมาะสมตามระดับชั้น

3.10 ควรมีการยกย่องเชิดชูเกียรติให้กับครูผู้สอนที่จัดการเรียนการสอนรายวิชาเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน และส่งเสริม พัฒนาให้เป็นบุคลากรที่มีคุณภาพต่อไป

4. ต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (Best Practice) 3 ลำดับแรก (ถ้ามี)

รายชื่อสถานศึกษา	ที่ตั้งสถานศึกษา	โครงการ/กิจกรรมและรายละเอียดของต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี
โรงเรียนชุมชนบ้านตาหลังใน	ตำบลตาหลังใน อ.วังน้ำเย็น จ.สระแก้ว	- การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิทยาการคำนวณโดยใช้โปรแกรม Scratch/Broad Kidbright - โรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนการสอนวิทยาการคำนวณของ สสวท.
โรงเรียนชุมชนวัดเขี้ยวโอสถ	อ.องครักษ์ จ.นครนายก	นวัตกรรมช่วยเลี้ยงหม่อนไหม โดยใช้เทคโนโลยี (Kidbright Thai Silk)
โรงเรียนวัดโพธิ์แทน	อ.องครักษ์ จ.นครนายก	นวัตกรรมเปิดโลกพลังงานกับบอร์ดพลังงานคิดส์สนุก (Explore energy world with Fun Energy)

3.3 การพัฒนาครูให้มีความชำนาญในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษและวิทยาการคำนวณ (Coding)
 ตัวชี้วัดการตรวจราชการฯ ที่ 16 ร้อยละของครูที่ได้เข้ารับการพัฒนาอบรมภาษาอังกฤษ
 ตัวชี้วัดการตรวจราชการฯ ที่ 17 ร้อยละของครูที่ได้เข้ารับการพัฒนาอบรมวิทยาการคำนวณ

(Coding)

ตารางที่ 18 แสดงจำนวนและร้อยละของครูที่ได้เข้ารับการพัฒนาอบรมภาษาอังกฤษและวิทยาการคำนวณ (Coding)

สังกัด	การพัฒนาอบรมครูภาษาอังกฤษ			การพัฒนาอบรมครูวิทยาการคำนวณ		
	จำนวนครู ที่สอน ภาษาอังกฤษ ทั้งหมด (คน)	จำนวนครู ที่ได้เข้ารับ การพัฒนาอบรม ภาษาอังกฤษ (คน)	ร้อยละ	จำนวนครู ที่สอนวิทยาการ คำนวณทั้งหมด (คน)	จำนวนครู ที่ได้เข้ารับ การพัฒนาอบรม วิทยาการคำนวณ (คน)	ร้อยละ
สพป.	532	530	99.62	1364	1030	75.51
สพม.	372	215	57.80	243	243	100.00
สช.	297	244	82.15	157	109	69.43
สอศ.	40	28	70.00	43	40	93.02
*อว.	14	14	100	1	1	100
*เทศบาลเมืองนครนายก	-	-	-	-	-	-
รวม	1,241	1,017	81.95	1,807	1,422	78.69

ข้อมูล : จากแบบรายงาน รด. 63 (รอบที่ 2) ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทุกแห่ง ในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค 9
 ณ วันที่ 26 สิงหาคม 63

*ข้อมูลจาก ศธจ.นครนายก ไม่นำยอดมารวมในช่อง รวม

1. ผลการดำเนินการพัฒนาครูให้มีความชำนาญในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษและวิทยาการคำนวณ (Coding)

หน่วยงานในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ 9 ให้การส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาครูให้มีความชำนาญในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษและวิทยาการคำนวณ (Coding) ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จัดทำโครงการเพื่อเตรียมการพัฒนาศักยภาพครูผู้สอนด้านการจัดการเรียนรู้วิทยาการคำนวณ ชื่อโครงการ พัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้วิทยาการคำนวณ ซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการพัฒนาแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิทยาการคำนวณ ที่บูรณาการในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียนแกนนำ เช่น โรงเรียนอนุบาลศรีวัฒนาวิทยา จังหวัดสระแก้ว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีความชำนาญในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษและวิทยาการคำนวณ (Coding) โดยการส่งเสริมให้ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ผ่านการทดสอบทักษะการใช้ภาษาอังกฤษตามมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษ (CEFR) และครูผู้สอนรายวิชาเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) ได้รับการพัฒนาผ่านระบบออนไลน์ <http://teacherpd.ipst.ac.th> หลักสูตรการจัดการเรียนรู้วิทยาการคำนวณ โดยสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) สถานศึกษาในพื้นที่ ยังมีการส่งเสริมและสนับสนุน ให้นักเรียน นักศึกษาได้เข้าร่วมแข่งขันทักษะทางวิชาการ วิชาชีพ ในระดับต่างๆ ทางด้านภาษาอังกฤษและวิทยาการคำนวณ ซึ่งส่งผลให้เกิดการพัฒนาบุคลากรครูไปพร้อมกันด้วย

2. ปัญหาและอุปสรรค

2.1 ครูผู้สอนบางบางส่วนยังมีความเข้าใจว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิทยาการคำนวณ เน้นเนื้อหาเฉพาะคอมพิวเตอร์ จึงเกิดความกังวล และไม่ได้นำความรู้ที่ได้รับไปจัดกิจกรรมตามหลักสูตรให้เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 ครูผู้สอนในโรงเรียนแกนนำส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในรูปแบบการสอนวิทยาการคำนวณที่ บูรณาการ ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

2.3 จำนวนนักเรียน นักศึกษา ให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมทักษะความชำนาญด้านภาษาอังกฤษและวิทยาการคำนวณ มีจำนวนน้อย

2.4 ปัญหาด้านโรคระบาดทำให้ไม่สามารถจัดกิจกรรมตามโครงการได้อย่างต่อเนื่อง

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ด้านการนิเทศ ติดตาม การดำเนินงาน ควรพัฒนาทีมนิเทศ ติดตาม ของเขตพื้นที่การศึกษา ให้มีการดำเนินการ นิเทศ ติดตามอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งผู้บริหารโรงเรียน หรือครูวิชาการของแต่ละโรงเรียน ต้องมีการนิเทศ ติดตาม การจัดกิจกรรม การเรียนการสอนวิทยาการคำนวณในแต่ละระดับชั้นอย่างสม่ำเสมอ เน้นสร้างความเข้าใจให้ครูนำหลักสูตรลงสู่การปฏิบัติอย่างแท้จริง และให้ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานและตัวชี้วัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 พัฒนาวิทยากรแกนนำในโรงเรียนแกนนำ เพื่อให้สามารถถ่ายทอดให้ครูผู้สอนทั่วไปเกิดความเข้าใจในกระบวนการจัดกิจกรรม รวมทั้งจัดทำแนวทางการพัฒนา และดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

3.3 ดำเนินการประชาสัมพันธ์ และส่งเสริม กระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมทักษะความชำนาญด้านภาษาอังกฤษและวิทยาการคำนวณให้มากขึ้น

3.4 ควรมีศูนย์พัฒนาวิชาการกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (การจัดการเรียนรู้ วิทยาการคำนวณ) เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดและเป็นการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ผ่านกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

4. ต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (Best Practice) 3 ลำดับแรก (ถ้ามี)

รายชื่อสถานศึกษา	ที่ตั้งสถานศึกษา	โครงการ/กิจกรรมและรายละเอียดของต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี
โรงเรียนชุมชนบ้านตาหลังใน	ต.ตาหลังใน อ.วังน้ำเย็น จ.สระแก้ว	- การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิทยาการคำนวณโดยใช้โปรแกรม Scratch/Broad Kidbright - โรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนการสอน วิทยาการคำนวณของ สสวท.
โรงเรียนอนุบาลวังสมบูรณ์	ต.วังสมบูรณ์ อ.วังสมบูรณ์ จ.สระแก้ว	- การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิทยาการคำนวณโดยใช้Broad Kidbright ในการแข่งขันหุ่นยนต์

รายชื่อสถานศึกษา	ที่ตั้งสถานศึกษา	โครงการ/กิจกรรมและรายละเอียดของต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี
โรงเรียนบ้านด่าน (ราษฎร์บำรุง)	ต.โคกปีฆ้อง อ.เมืองสระแก้ว จ.สระแก้ว	- การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิทยาการคำนวณโดยใช้โปรแกรม Scratch ในระดับชั้นประถมศึกษา

3.4 การจัดการเรียนรู้ด้วยสะเต็มศึกษา(STEM Education)

ตัวชี้วัดการตรวจราชการฯ ที่ 18 ร้อยละของสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนสะเต็มศึกษา (STEM Education)

ตัวชี้วัดการตรวจราชการฯ ที่ 19 ร้อยละของสถานศึกษาที่ผู้เรียนสามารถสร้างนวัตกรรมจากการเรียนรู้ตามแนวทางสะเต็มศึกษา(STEM Education)

ตารางที่ 19 แสดงจำนวนและร้อยละของสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนสะเต็มศึกษา (STEM Education) และสถานศึกษาที่ผู้เรียนสามารถสร้างนวัตกรรมจากการเรียนรู้ตามแนวทางสะเต็มศึกษา (STEM Education)

สังกัด	จำนวนสถานศึกษาทั้งหมด (แห่ง)	จำนวนสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนแบบสะเต็มศึกษา (แห่ง)	ร้อยละ	จำนวนสถานศึกษาที่ผู้เรียนสามารถสร้างนวัตกรรมจากการเรียนรู้ตามแนวทางสะเต็มศึกษา (แห่ง)	ร้อยละ
สพป.	188	68	36.17	24	35.29
สพม.	23	23	100.00	5	21.74
สช.	20	7	35.00	7	100.00
สอศ.	7	2	28.57	-	0.00
*อว.	2	2	100	2	100
*เทศบาลเมืองนครนายก	5	1	20	1	100
รวม	10	10	100.00	10	100.00

ข้อมูล : จากแบบรายงาน รด. 63 (รอบที่ 2) ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทุกแห่ง ในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ณ วันที่ 26 สิงหาคม 63

*ข้อมูลจาก ศธจ.นครนายก ไม่นำยอดมารวมในช่อง รวม

1. ผลการดำเนินการจัดการเรียนรู้ด้วยสะเต็มศึกษา(STEM Education)

หน่วยงานทางการศึกษาพื้นที่เขตตรวจราชการที่ 9 ได้ดำเนินการตามนโยบายการจัดการเรียนรู้ด้วยสะเต็มศึกษา (STEM Education) ที่หลากหลาย เช่น ปีงบประมาณ 2563 สสวท. ร่วมกับ สพฐ. จัดการอบรมทางไกลผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ให้แก่ครูพี่เลี้ยงประจำศูนย์ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี (SMT : Sciences Math and Technology) ซึ่งเป็นศูนย์สะเต็มศึกษาประจำเขตพื้นที่ เช่น จังหวัดปราจีนบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ได้ดำเนินการจัดอบรมครูด้วยระบบทางไกล แก่ครูผู้สอน วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี ผ่านทางสถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)

ช่อง 15 OBEC Chanel และ Youtube IPST Thailand โดยสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) เช่นกัน หน่วยงานทางการศึกษา ดำเนินการประชาสัมพันธ์การสมัครเข้ารับการอบรมเพิ่มเติมศึกษา และได้จัดอบรมครูที่เลี้ยงสะเต็มศึกษา ให้กับโรงเรียน และหน่วยงานต่าง ๆ ด้วย ทั้งนี้ หน่วยงานในบางพื้นที่อยู่ระหว่างการดำเนินการ โดยได้จัดทำโครงการและได้รับอนุมัติงบประมาณแล้ว และเนื่องจากสถานการณ์การระบาดของโรค Covid 19 จึงทำให้ต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดกิจกรรมการพัฒนาครูและนักเรียน โดยใช้รูปแบบอื่น ๆ เช่น การอบรมผ่านระบบ Video Conferene ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับแนวปฏิบัติของกระทรวงศึกษาธิการและ สพฐ. ตามความเหมาะสมซึ่งได้มีประกาศมาตรการตามสถานการณ์การแพร่ระบาดอย่างต่อเนื่อง

ผลของการดำเนินงาน บุคลากรครูที่ได้รับการอบรมจัดทำหลักสูตร STEM Education ระบบทางไกลผ่านระบบอินเทอร์เน็ต มีความรู้และทักษะด้าน วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี ทั้งครูที่เลี้ยงและครูผู้สอน สามารถนำความรู้และทักษะไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนรูปแบบเพิ่มเติมศึกษาได้ สอดคล้องกับตัวชี้วัดในหลักสูตร บูรณาการด้วย STEM ครบทุกสาระ และเป็นกิจกรรมที่สนุกสนาน ทำทายและพัฒนาผู้เรียนได้จริง ซึ่งสรุปได้ว่า ครูมีความสามารถในการออกแบบ พัฒนา และมีความมั่นใจ ในการจัดการเรียนรู้ด้วยสะเต็มศึกษา (STEM Education) ทั้งนี้ ผลการดำเนินการเป็นไปตามสภาพความพร้อมของแต่ละสถานศึกษา ทั้งด้านงบประมาณสนับสนุนการดำเนินกิจกรรม/โครงการ และความพร้อมของจำนวนครูผู้สอน ส่วนใหญ่รูปแบบการจัดการเรียนรู้ เป็นกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยสะเต็มศึกษา เช่น กิจกรรมสัปดาห์วิทยาศาสตร์ กิจกรรมค่าย STEM แต่การจัดกิจกรรมที่มีลักษณะต่อเนื่องให้ผู้เรียนได้ใช้เวลาในการสร้างนวัตกรรมได้อย่างเป็นรูปธรรมยังมีน้อย

ผลการดำเนินการต่อผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความสุขสนาน กับกรได้ทำกิจกรรมตามแนวทางสะเต็มศึกษา มีความคิดสร้างสรรค์และภาคภูมิใจในผลงานตัวเอง มีการพัฒนาตนเองด้านทักษะและกระบวนการคิดทางด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และทักษะกระบวนการแก้ปัญหา สามารถสร้างนวัตกรรมจากการเรียนรู้ตามแนวทางสะเต็มศึกษา ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะกระบวนการคิดมีการจัดทำโครงการ STEM Education รู้จักการวางแผนการทำงาน คิดนอกกรอบ กล้าลงมือปฏิบัติ นำเสนอ ตอบคำถามด้วยเหตุผล ใช้สื่อทางเทคโนโลยีค้นหาข้อมูล มีทักษะการคิดแก้ปัญหา การเชื่อมโยงความรู้จากการสืบค้นข้อมูลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ

นอกจากนี้ผลการนิเทศ ติดตามการดำเนินงานตามนโยบายดังกล่าว ยังพบว่าครูผู้สอนที่สามารถออกแบบการเรียนการสอน STEM ในเนื้อหาใหม่ นอกเหนือจากเนื้อหาที่มีการอบรมตามหลักสูตรของ สสวท. ยังมีไม่มากนัก

2. ปัญหาและอุปสรรค

2.1 ความล่าช้าเรื่องการจัดสรรงบประมาณจาก สสวท. เกิดปัญหาในบางพื้นที่ ผู้รับผิดชอบดำเนินการ ต้องสำรองงบประมาณส่วนตัวมาใช้ดำเนินการขับเคลื่อนก่อน

2.2 การอบรมหลักสูตรระบบทางไกลของ สสวท. เกิดความไม่สอดคล้อง ระหว่างจำนวนที่เปิดให้ลงทะเบียนและจำนวนผู้สนใจลงทะเบียน ทำให้บางสถานศึกษาขาดโอกาส นอกจากนี้ จากการที่ครูที่เข้ารับการอบรมสามารถนำวุฒิบัตรไปประกอบการทำผลงานเพื่อเลื่อนวิทยฐานะได้ จึงสมัครเข้ารับการอบรม ทุก

ระดับชั้น โดยไม่คำนึงว่า ได้นำความรู้ไปปรับประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือไม่ และทำให้ครูที่สมัครเข้ารับการอบรมในระบบไม่ทัน ขาดโอกาสอีกด้วย

2.3 สถานศึกษาบริหารเวลาเพื่อใช้ในกิจกรรมสะเต็มศึกษา ยังขาดความสอดคล้อง เหมาะสม

2.4 สถานศึกษาขนาดเล็ก มีบุคลากรครูจำนวนน้อย อาจไม่เพียงพอในการส่งเสริมการดำเนินโครงการ/กิจกรรมของสถานศึกษา และขาดความต่อเนื่อง เนื่องจากบุคลากรโยกย้าย ในขณะที่เดียวกัน ในสถานศึกษาขนาดใหญ่ ความร่วมมือในการดำเนินการจัดการเรียนรู้ด้วยสะเต็มศึกษา (STEM Education) ระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ อาจทำได้ยาก

2.5 ครูผู้สอนขาดทักษะและความชำนาญในการจัดทำสื่อ นวัตกรรมและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ และการพัฒนาอย่างไม่ครอบคลุม ไม่ทั่วถึงครูทุกคน

2.6 ผู้เรียนยังขาดทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหา มีนักเรียนจำนวนไม่มาก ที่มีความสนใจ หรือมีความสามารถทั้ง 3 ด้านดังกล่าว อีกทั้ง การใช้เวลาและงบประมาณในการสร้างชิ้นงานของนักเรียนแต่ละกลุ่ม ไม่เท่ากัน และไม่เพียงพอ

2.7 กระบวนการติดตาม ประเมินผลการดำเนินการจัดการเรียนรู้ด้วยสะเต็มศึกษา (STEM Education) ของครูผู้สอนหลังเข้ารับการอบรมฯ และการติดตามประเมินผลผู้เรียน ที่ได้รับการส่งเสริมด้วยการจัดการเรียนรู้ด้วยสะเต็มศึกษา (STEM Education) ยังไม่ได้รับการติดตาม ประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

2.8 สถานศึกษาขาดแคลนวัสดุ อุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม ไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน อีกทั้ง บางอุปกรณ์มีค่าใช้จ่ายสูง จึงต้องลดต้นทุนโดยการนำวัสดุเหลือใช้ในชีวิตประจำวันมาใช้แทน

2.9 การพัฒนาครูในปีงบประมาณ 2563 เลื่อนไปไม่มีกำหนดจากสถานการณ์ Covid 19

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 หลักสูตรสถานศึกษา รายวิชาเพิ่มเติม ควรออกแบบให้ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ด้วยสะเต็มศึกษา (STEM Education) เพื่อส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมของนักเรียน

3.2 หน่วยงานต้นสังกัด ควรส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรม/แหล่งแสดงผลงาน/การประกวดรองรับความสามารถด้าน STEM ทั้งของนักเรียนและบุคลากรผู้สอน รวมทั้ง เสริมสร้างความเข้มแข็งและความมั่นใจให้กับศูนย์ STEM Education

3.3 หน่วยงาน สถานศึกษา จัดสรรงบประมาณสนับสนุน ในการนิเทศ ติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสะเต็มศึกษา ให้กับศึกษานิเทศก์ เพื่อนิเทศ ติดตามได้อย่างทั่วถึง และติดตามการพัฒนานวัตกรรมจากการเรียนการสอนของครูผู้สอนได้ และมีผลงานอย่างเป็นรูปธรรม

3.4 หน่วยงานต้นสังกัด ควรมีการกระตุ้น ส่งเสริม ให้กระบวนการนิเทศ ติดตาม สนับสนุน การดำเนินการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยสะเต็มศึกษา (STEM Education) ของครูผู้สอนและสถานศึกษา ให้มีความสอดคล้องกับสภาพ บริบท ความพร้อมของสถานศึกษาด้วย

3.5 การนิเทศ ติดตาม การจัดการเรียนรู้ด้วยสะเต็มศึกษา (STEM Education) ควรเป็นลักษณะ การดำเนินการร่วมกัน ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ Professional Learning Community (PLC) เพื่อร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้สร้างชุมชนให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) และให้มีความต่อเนื่อง เพื่อการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ การส่งเสริมกิจกรรม/โครงการ และการส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมของผู้เรียน การจัดการเรียนรู้ด้วยสะเต็มศึกษา (STEM Education)

3.6 หน่วยงานต้นสังกัด ควรจัดสรรงบประมาณให้โรงเรียนที่สนใจและส่งครูเข้ารับการอบรมตามศูนย์อบรมฯ โดยครูทุกคนควรได้รับการพัฒนา STEM Education

3.7 ควรกำหนดแนวทางการสมัครเข้ารับการอบรมให้ชัดเจน สามารถระบุหรือล๊อคให้ครูสมัครเข้ารับการอบรมได้เพียงระดับเดียว เพื่อกระจายให้ครูทุกโรงเรียนได้เข้ารับการอบรมได้อย่างทั่วถึง

3.8 สถานศึกษาควรมีระบบการบริหารจัดการที่ดีสามารถตอบสนองความต้องการของครูที่รับการอบรมแล้วนำไปขยายผลต่อในโรงเรียน โดยอำนวยความสะดวกด้านต่างๆ ทั้งด้านวัสดุอุปกรณ์ สถานที่อบรม มีความเหมาะสม มีระบบอินเทอร์เน็ต WIFI ที่รวดเร็ว เพียงพอต่อการใช้งาน และมีบุคลากรที่เพียงพอ มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการต่างๆ ได้สะดวกรวดเร็ว

4. ต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (Best Practice) 3 ลำดับแรก (ถ้ามี)

รายชื่อสถานศึกษา	ที่ตั้งสถานศึกษา	โครงการ/กิจกรรมและรายละเอียดของต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี
วิทยาลัยเทคนิคนครนายก	116 หมู่ที่ 1 ต.ท่าช้าง อ.เมืองนครนายก จ.นครนายก	<p>การประกวด “สุดยอดนวัตกรรมอาชีวศึกษา” การประกวดสิ่งประดิษฐ์ของคนรุ่นใหม่ และการแข่งขันหุ่นยนต์อาชีวศึกษา ประจำปีการศึกษา 2562 ณ ศูนย์การค้าเซ็นทรัล รังสิต อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี รางวัลที่ได้รับ</p> <ul style="list-style-type: none"> - รางวัลชนะเลิศการแข่งขันหุ่นยนต์ออกแบบชิ้นส่วนเครื่องจักรกลอุตสาหกรรมอาชีวศึกษา (The Robotics Arm Competition for Vocational Education in Industry) รับถ้วยพระราชทานสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี - การแข่งขันหุ่นยนต์อาชีวศึกษา ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 “ทีมขุนด่านปราการชล” - กษาป่งไข่เจียว นักศึกษาแผนกวิชาอิเล็กทรอนิกส์ ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 3 และรางวัล Honor Award (ขวัญใจมหาชน) ประเภทสิ่งประดิษฐ์ด้านการประกอบอาชีพ
โรงเรียนสฤติเดช	2/4 เทศบาล 1 ซอย 1 ต.วัดใหม่ อ.เมืองจันทบุรี จ.จันทบุรี	โรงเรียนเป็นศูนย์ฝึกอบรม STEM Education ปีงบประมาณ 2561-2562 คณะครูได้รับโอกาสที่ดีในการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทางสะเต็มศึกษา สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้จริง สอดคล้องกับตัวชี้วัดในหลักสูตร มีการบูรณาการด้วย STEM ครบ

รายชื่อสถานศึกษา	ที่ตั้งสถานศึกษา	โครงการ/กิจกรรมและรายละเอียดของต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี
		ทุกสาระ กิจกรรมต่างๆเป็นกิจกรรมที่เหมาะสม พัฒนาผู้เรียนได้จริง
โรงเรียนคลองขวาง	อ.เมืองตราด จ.ตราด	กิจกรรม นกน้อยแสนกล รายละเอียดกิจกรรม ชั้นที่ 1 ตั้งคำถามเกี่ยวกับปรากฏการณ์ธรรมชาติ ชั้นที่ 2 รวบรวมความคิดและข้อสันนิษฐาน ชั้นที่ 3 ทดสอบและปฏิบัติการสืบเสาะ ชั้นที่ 4 การสังเกตและบรรยาย ชั้นที่ 5 บันทึกข้อมูล ชั้นที่ 6 อภิปรายผล ชั้นที่ 7 ประเมินผล

3.5 การเรียนภาษาอังกฤษเพื่อใช้ในการสื่อสารและเพิ่มทักษะสำหรับใช้ในการประกอบอาชีพ

3.5.1 การเรียนภาษาอังกฤษเพื่อใช้ในการสื่อสาร

ตัวชี้วัดการตรวจราชการฯ ที่ 20 ร้อยละของผู้เรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 ที่ผ่านเกณฑ์ทดสอบภาษาอังกฤษเพื่อใช้ในการสื่อสารในระดับดีขึ้นไป

ตารางที่ 20 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้เรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 ที่ผ่านเกณฑ์ทดสอบภาษาอังกฤษเพื่อใช้ในการสื่อสารในระดับดีขึ้นไป

ตัวชี้วัดการตรวจราชการฯ ที่ 21 ร้อยละของสถานศึกษาที่มีการจัดการศึกษาห้องเรียนพิเศษ (EP/MEP/IEP)

ตารางที่ 21 แสดงจำนวนและร้อยละของสถานศึกษาที่มีการจัดการศึกษาห้องเรียนพิเศษ (EP/MEP/IEP)

ตัวชี้วัดการตรวจราชการฯ ที่ 22 ร้อยละของผู้เรียนที่ผ่านการทดสอบทักษะการใช้ภาษาอังกฤษตามมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษ (CEFR)

ตารางที่ 22 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้เรียนที่ผ่านการทดสอบทักษะการใช้ภาษาอังกฤษตามมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษ (CEFR)

ตัวชี้วัดที่ 20, 21 และ 22 ไม่มีการจัดเก็บข้อมูล ในรอบที่ 2

3.5.2 การเรียนภาษาอังกฤษเพื่อเพิ่มทักษะสำหรับใช้ในการประกอบอาชีพ

ตัวชี้วัดการตรวจราชการฯ ที่ 23 ร้อยละของผู้เรียนระดับอาชีวศึกษาที่ผ่านเกณฑ์ทดสอบภาษาอังกฤษเพื่อเพิ่มทักษะสำหรับใช้ในการประกอบอาชีพในระดับดีขึ้นไป

ตารางที่ 23 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้เรียนระดับอาชีวศึกษาที่ผ่านเกณฑ์ทดสอบภาษาอังกฤษเพื่อเพิ่มทักษะสำหรับใช้ในการประกอบอาชีพในระดับดีขึ้นไป

ตัวชี้วัดที่ 23 ไม่มีการจัดเก็บข้อมูล ในรอบที่ 2

3.6 การจัดการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาที่สาม)

ตัวชี้วัดการตรวจราชการฯ ที่ 24 ร้อยละของสถานศึกษาที่จัดการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาที่สาม)

ตารางที่ 24 แสดงจำนวนและร้อยละของสถานศึกษาที่จัดการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาที่สาม)

สังกัด	จำนวน สถาน ศึกษา ทั้งหมด (แห่ง)	สถานศึกษาที่จัดการ เรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาที่สาม)		ภาษาต่างประเทศ (ภาษาที่สาม) ที่จัดการเรียนรู้															
				จำนวน สถานศึกษา (แห่ง)	ร้อยละ	จีน		ญี่ปุ่น		เยอรมัน		ฝรั่งเศส		กัมพูชา		อาหรับ		อื่นๆ	
						แห่ง	ร้อยละ	แห่ง	ร้อยละ	แห่ง	ร้อยละ	แห่ง	ร้อยละ	แห่ง	ร้อยละ	แห่ง	ร้อยละ		
สพม.	83	45	54.22	49	108.9	3	6.67	1	2.22	1	2.222	7	15.56	0	0.00	2	4.08		
สช.	77	24	31.17	23	95.83	0	0.00	0	0.00	0	0	1	4.167	1	4.17	0	0.00		
*อว.	2	2	100	2	100	0	0	0	0	0	0	0	0	1	50	0	0		
*เทศบาลเมืองนครนายก	3	2	66.67	1	33.33	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
รวม	160	69	43.13	72	104.3	3	4.35	1	1.45	1	1.449	8	11.59	1	1.45	2	2.78		

ข้อมูล : จากแบบรายงาน รต. 63 (รอบที่ 2) ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทุกแห่ง ในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ณ วันที่ 26 สิงหาคม 63

*ข้อมูลจาก ศธจ.นครนายก ไม่นำยอดมารวมในช่อง รวม

1. ผลการดำเนินการจัดการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาที่สาม)

การดำเนินงานการจัดการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาที่สาม) พื้นที่เขตตรวจราชการที่ 9 มีการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ นอกเหนือจากภาษาอังกฤษแล้ว ยังมีการส่งเสริมภาษาอื่นๆ เช่น ศูนย์เครือข่ายพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีน ศูนย์เครือข่ายภาษากัมพูชา จังหวัดจันทบุรี ซึ่งทำหน้าที่เป็นแกนนำการพัฒนาและสร้างความเข้มแข็งในการเรียนการสอนร่วมกับโรงเรียนในเครือข่าย สำหรับพื้นที่จังหวัดตราด มีการเรียนการสอนภาษาจีน โดยครูผู้สอนภาษาจีนชาวไทย และการจัดการเรียนการสอนภาษากัมพูชาเช่นกัน มีการจัดกิจกรรมการแข่งขันทักษะทางวิชาการ ภาษากัมพูชา สองแผ่นดิน การจัดเสวนาทางวิชาการ "ทิศทางการร่วมมือทางการศึกษาเพื่อพัฒนาโรงเรียนในเขตเศรษฐกิจพิเศษ" ร่วมกับประเทศกัมพูชา

2. ปัญหาและอุปสรรค

2.1 ด้านบุคลากร ครูผู้สอนภาษาจีนชาวไทย มีไม่ครบทุกโรงเรียน ครูผู้สอนภาษาจีนชาวจีน จากสถาบัน ต่างๆ มีไม่เพียงพอ อีกทั้งยังขาดประสบการณ์การสอน

2.2 ผู้ปกครองยังให้ความสนใจต่อการเรียนรู้ภาษาที่สามไม่มากเท่าที่ควร

2.3 บริบทและสิ่งแวดล้อมของนักเรียน ไม่ส่งเสริมการเรียนรู้ให้สามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ต้นสังกัดควรสนับสนุนให้ทุกโรงเรียนมีครูบรรจุที่ตรงสาขาวิชา ให้เพียงพอ และจัดบุคลากร (คนไทยที่สามารถสอนภาษาต่างชาติได้/อาสาสมัคร) เพื่อกระจายจัดส่งไปสอนตามสถานศึกษาต่างๆ ในแต่ละจังหวัด

3.2 ควรมีการกำหนดให้มีการเรียนการสอนรายวิชาภาษาที่สาม ในหลักสูตร อาทิ จีน เกาหลี ญี่ปุ่น กัมพูชา พม่า เป็นรายวิชาเพิ่มเติมของโรงเรียน

3.3 ควรปรับปรุงโครงสร้างหลักสูตร ให้ยืดหยุ่นได้ตามสภาพความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน

4. ต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (Best Practice) 3 ลำดับแรก (ถ้ามี)

รายชื่อสถานศึกษา	ที่ตั้งสถานศึกษา	โครงการ/กิจกรรมและรายละเอียดของต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี
โรงเรียนสระแก้ว	อ.เมืองสระแก้ว จ.สระแก้ว	โรงเรียนมาตรฐานสากล (World – Class Standard School) รางวัล OBECQA
โรงเรียนอรัญประเทศ	อ.อรัญประเทศ จ.สระแก้ว	โรงเรียนมาตรฐานสากล (World – Class Standard School) รางวัล OBECQA
โรงเรียนคลองใหญ่วิทยาคม	อ.คลองใหญ่ จ.ตราด	- โครงการจัดกิจกรรมการแข่งขันทักษะทางวิชาการภาษากัมพูชา สองแผ่นดิน - การสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศที่สาม เช่น จีน กัมพูชา ญี่ปุ่นเกาหลี และมีครูต่างชาติสอนภาษาเวียดนามด้วย

3.7 การส่งเสริมทักษะการอ่านเขียนภาษาไทยเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้วิชาอื่น

ตัวชี้วัดการตรวจราชการฯ ที่ 25 ร้อยละของผู้เรียนที่อ่านออกเขียนได้ (ระดับประถมศึกษาที่ 1-3) ตารางที่ 25 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้เรียนที่อ่านออกเขียนได้ (ระดับประถมศึกษาที่ 1-3)

ตัวชี้วัดการตรวจราชการฯ ที่ 26 ร้อยละของผู้เรียนที่อ่านคล่องเขียนคล่อง (ระดับประถมศึกษาที่ 4-6) ตารางที่ 26 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้เรียนที่อ่านคล่องเขียนคล่อง (ระดับประถมศึกษาที่ 4-6)

ตัวชี้วัดที่ 25 และ 26 ไม่มีการจัดเก็บข้อมูล รอบที่ 2

4. การสร้างโอกาสความเสมอภาคและความเท่าเทียมกันในสังคม

ประเด็นการตรวจราชการและการติดตามประเมิน

4.1 การใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้หรือสร้างอาชีพ

ตัวชี้วัดการตรวจราชการฯ ที่ 27 ร้อยละของสถานศึกษาที่ส่งเสริมการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้หรือเป็นเครื่องมือเพื่อการเรียนรู้

ตารางที่ 27 แสดงจำนวนและร้อยละของสถานศึกษาที่ส่งเสริมการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้หรือเป็นเครื่องมือเพื่อการเรียนรู้

หน่วยงาน	สถานศึกษาที่ส่งเสริมการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้หรือเป็นเครื่องมือเพื่อการเรียนรู้		
	จำนวนสถานศึกษาที่มีครูเข้ารับการอบรมนำร่องการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้	จำนวนสถานศึกษาที่มีครูผ่านการอบรมฯ และนำการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้ไปใช้ในสถานศึกษา	คิดเป็นร้อยละ
สพป.	172	147	85.47
สพม.	50	50	100.00
สช.	43	17	39.53
*อว.	1	1	100
*เทศบาลเมืองนครนายก	-	-	-
รวม	265	214	80.75

ข้อมูล : จากแบบรายงาน รต. 63 (รอบที่ 2) ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทุกแห่ง ในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ณ วันที่ 26 สิงหาคม 63

*ข้อมูลจาก ศธจ.นครนายก ไม่นำยอดมารวมในช่อง รวม

ตัวชี้วัดการตรวจราชการฯ ที่ 28 ร้อยละของสถานศึกษาที่ส่งเสริมการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการสร้างอาชีพ

ตารางที่ 28 แสดงจำนวนและร้อยละของสถานศึกษาที่ส่งเสริมการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการสร้างอาชีพ

หน่วยงาน	สถานศึกษาที่ส่งเสริมการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการสร้างอาชีพ		
	จำนวนสถานศึกษาที่มีครูเข้ารับการอบรมนำร่องการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการสร้างอาชีพ	จำนวนสถานศึกษาที่มีครูผ่านการอบรมฯ และนำการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการสร้างอาชีพไปใช้ในสถานศึกษา	คิดเป็นร้อยละ
สอศ.	12	12	100
กศน.	28	28	100
รวม	40	40	100

ข้อมูล : จากแบบรายงาน รต. 63 (รอบที่ 2) ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทุกแห่ง *ยังไม่รวมยอดสระแก้ว ในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ณ วันที่ 26 สิงหาคม 63

1. ผลการดำเนินการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้หรือสร้างอาชีพ

หน่วยงานทางการศึกษาพื้นที่เขตตรวจราชการที่ 9 ดำเนินการสนับสนุนการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้หรือสร้างอาชีพให้กับสถานศึกษาภายในจังหวัดที่หลากหลาย เช่น โครงการส่งเสริมการใช้สื่อออนไลน์และเครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างสร้างสรรค์ (สร้างรายได้จาก Social Media) ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ประโยชน์จากการเรียนรู้การใช้โซเชียลมีเดียในการสร้างรายได้ในระหว่างเรียน ผ่านการใช้งานแพลตฟอร์มต่างๆ รวมไปถึงการสร้างเครื่องมือเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ การเรียนการสอนโดยใช้ Google Classroom และการนำเครือข่าย Mikrotik เพื่อใช้ในการเรียนการสอนของสถานศึกษาในจังหวัด

หน่วยงานหลักของการดำเนินการตามนโยบายการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการสร้างอาชีพ ในพื้นที่ คือ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีการดำเนินการตามนโยบายที่สำคัญ ได้แก่ การจัดอบรมหลักสูตร Digital Literacy และหลักสูตรการค้าออนไลน์ การสร้างร้านค้าออนไลน์ OOC การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ระบบห้องเรียน Online คือ ระบบ Google Classroom ผสมผสานกับการเรียนระบบ Offline คือ หนังสือ E – book วิชาเรียนต่างๆ ของสำนักงาน กศน. จังหวัดในพื้นที่ทุกแห่ง

สถานศึกษามีการดำเนินการตามนโยบายที่สำคัญ เช่น โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรการค้าออนไลน์ เรื่อง การพัฒนาผลิตภัณฑ์และการออกแบบบรรจุภัณฑ์ ของสถานศึกษา กศน. พื้นที่จังหวัดตราด การอบรมวิทยากรแกนนำ โครงการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล ของสถานศึกษา กศน. พื้นที่จังหวัดนครนายก เพื่อผู้เข้ารับการอบรมสามารถขยายผลการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัล ในการส่งเสริมการตลาด การเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าและการ โปรโมทให้กับสินค้าในชุมชนท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนสามารถนำไปใช้ต่อไปได้นอกจากนี้ สถานศึกษาสังกัด สอศ. จังหวัดปราจีนบุรี นำ google classroom มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน นักศึกษา ระดับชั้น ปวส. มีการจัดการเรียนการสอนวิชาการเป็นผู้ประกอบการ โดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้ สอนออกแบบและพัฒนาเว็บไซต์ ในวิชาการพัฒนาเว็บไซต์ในงานธุรกิจ เป็นต้น

ผลการดำเนินงานทำให้นักศึกษา หรือประชาชนผู้เข้ารับการอบรมมีทักษะ ความรู้ความเข้าใจ หลักสูตร Digital Literacy และหลักสูตรการค้าออนไลน์ เรียนรู้กระบวนการซื้อ-ขาย แลกเปลี่ยนผลิตภัณฑ์ และข้อมูลข่าวสาร โดยอาศัยคอมพิวเตอร์และระบบเครือข่าย ประยุกต์ใช้ดิจิทัลเพื่อการทำงานและการใช้ชีวิตได้อย่างเหมาะสม เตรียมพร้อมสู่การเป็นพลเมืองดิจิทัลในอนาคตและนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพในชีวิตประจำวันได้ ประชาชนผู้เข้ารับการอบรมสามารถจัดทำร้านค้าออนไลน์ ได้สามารถขายสินค้าผ่านระบบการค้าออนไลน์ มีช่องทางในการจำหน่ายสินค้า มีอาชีพ สร้างรายได้ ให้กับตนเองและครอบครัวได้ ทั้งนี้ ในการนำระบบต่างๆ เข้ามาใช้ ยังพบว่า ช่วยลดปัญหาการขาดเรียน หรือการไม่สามารถมาพบกลุ่มของนักเรียนนักศึกษาได้ และยังพบว่า นักศึกษามีอัตราการเข้าสอบสูงขึ้น และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นอีกด้วย

2. ปัญหาและอุปสรรค

2.1 ระบบอินเทอร์เน็ตที่สถานศึกษาจะใช้งานเพื่อการจัดการเรียนการสอนยังไม่มีเสถียรภาพ และผู้เรียนไม่มีสัญญาณอินเทอร์เน็ต

2.2 บุคลากรผู้สอน ไม่ตรงสาขาวิชาเอก และยังขาดความรู้ความชำนาญ ในเรื่องที่เกี่ยวข้อง

2.3 สื่อ อุปกรณ์ ต่างๆ ด้านเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนขาดแคลน มีราคาสูงและไม่เพียงพอต่อผู้เรียน ผู้เรียนบางคนไม่มีสมาร์ตโฟนที่รองรับการใช้งานแอปพลิเคชันต่างๆ ได้

2.4 ผู้เรียน หรือประชาชนบางกลุ่มมีความต้องการ แต่ขาดพื้นฐานในการใช้เทคโนโลยี ต้องใช้เวลาในการฝึกอบรมหรือการเรียนการสอน

2.5 ผู้เรียนส่วนหนึ่งเป็นผู้ต้องขัง ไม่สามารถจัดกิจกรรมโดยใช้สื่อดิจิทัลได้

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 แก้ปัญหาเบื้องต้นเกี่ยวกับระบบอินเทอร์เน็ต เช่น การแนะนำผู้เรียนถึงที่ตั้งของการให้บริการเน็ตประชารัฐของชุมชน การเปิดใช้สัญญาณของสถานศึกษา

3.2 จัดสรรบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ อบรมวิชาเอก ด้านเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3.3 จัดอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.4 จัดสรรวัสดุ อุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนให้กับสถานศึกษา ให้เพียงพอต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน

3.5 ส่งเสริมการจัดอบรมเพิ่มพูนความรู้ เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีแพลตฟอร์มเหล่านี้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้ง แนะนำช่องทางในการเข้าถึงและใช้งานอินเทอร์เน็ตได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม

4. ต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (Best Practice) 3 ลำดับแรก (ถ้ามี)

รายชื่อสถานศึกษา	ที่ตั้งสถานศึกษา	โครงการ/กิจกรรมและรายละเอียดของต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี
โรงเรียนอนุบาลวัดสระแก้ว	อ. เมืองสระแก้ว จ. สระแก้ว	การจัดอบรมขยายผลการใช้ Cloud Computing มาใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน โดย Google Classroom / Google Drive/ Google Sheet Google Form/Google Site / Google slide ฯลฯ
โรงเรียนบ้านวังใหม่	อ. วังสมบูรณ์ จ. สระแก้ว	การจัดอบรมขยายผลการใช้ Cloud Computing มาใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน โดย Google Classroom / Google Drive/ Google Sheet Google Form/Google Site / Google slide ฯลฯ

4.2 การเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาเด็กปฐมวัย

ตัวชี้วัดการตรวจราชการฯ ที่ 29 สัดส่วนของนักเรียนระดับอนุบาล 1-3 ต่อประชากรกลุ่มอายุ 3-6 ปี ตารางที่ 29 แสดงสัดส่วนของนักเรียนระดับอนุบาล 1-3 ต่อประชากรกลุ่มอายุ 3-6 ปี

ตัวชี้วัดที่ 29 ไม่มีการจัดเก็บข้อมูล รอบที่ 2

4.3 การส่งเสริมเด็กปฐมวัยสุขภาพะ และโภชนาการ

ตัวชี้วัดการตรวจราชการฯ ที่ 30 จำนวนเด็กปฐมวัยที่มีสุขภาพะและโภชนาการสมวัยตามเกณฑ์มาตรฐาน

ตารางที่ 30 แสดงจำนวนเด็กปฐมวัยที่มีสุขภาพะและโภชนาการสมวัยตามเกณฑ์มาตรฐาน

หน่วยงาน	น้ำหนักของเด็กตามเกณฑ์มาตรฐาน			ส่วนสูงของเด็กตามเกณฑ์มาตรฐาน		
	น้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน	น้ำหนักสมวัยตามเกณฑ์มาตรฐาน	น้ำหนักเกินกว่าเกณฑ์มาตรฐาน	ส่วนสูงต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน	ส่วนสูงสมวัยตามเกณฑ์มาตรฐาน	ส่วนสูงเกินกว่าเกณฑ์มาตรฐาน
สพป.	6,701	45,916	10,537	4,457	49,602	8,433
สศศ.	2,164	11,223	2,839	1,731	12,487	2,008
สช.	402	6,249	673	252	6,672	392
*อว.	5	186	4	11	183	1
*เทศบาล	-	382	-	-	382	-
*ท้องถิ่น	-	3,232	-	-	3,232	-
รวม	9,267	63,388	14,049	6,440	68,761	10,833

ข้อมูล : จากแบบรายงาน รต. 63 (รอบที่ 2) ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทุกแห่ง ในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ณ วันที่ 26 สิงหาคม 63

*ข้อมูลจาก ศธจ.นครนายก ไม่นำยอดมารวมในช่อง รวม

1. ผลการดำเนินการส่งเสริมเด็กปฐมวัยสุขภาพะ และโภชนาการ

หน่วยงานทางการศึกษา พื้นที่เขตตรวจราชการที่ 9 ส่งเสริมให้สถานศึกษาดำเนินการโครงการ/กิจกรรมที่หลากหลาย ตามนโยบายการส่งเสริมเด็กปฐมวัยสุขภาพะ และโภชนาการ ได้แก่ การจัดทำโครงการอาหารกลางวัน และอาหารเสริม (นม) ให้กับนักเรียน มีการอบรมให้ความรู้แก่ครูผู้รับผิดชอบโครงการอาหารกลางวัน สั่งการให้ทุกโรงเรียนใช้โปรแกรม Thai School Lunch เพื่อจัดทำเมนูอาหารที่มีคุณภาพและปริมาณที่เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน และให้ศึกษาคู่มือการจัดการอาหารกลางวันนักเรียนตามมาตรฐานโภชนาการ สุขภาพอาหาร และอาหารปลอดภัยสำหรับโรงเรียนประถมศึกษาที่สำนักงานกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวัน และกรมอนามัยร่วมกัน จัดทำขึ้น ส่งเสริมการให้ความรู้ ความเข้าใจในระบบสุขภาพอาหารที่ดีในโรงเรียน อย่างจริงจังต่อเนื่อง จัดประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบนักเรียนไทยสุขภาพดี เพื่อให้ครูที่รับผิดชอบมีความรู้ ความเข้าใจในหลักเกณฑ์และแนวทางการดำเนินงานนักเรียนไทยสุขภาพดี

มีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น พื้นที่จังหวัดจันทบุรี มีการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบนักเรียนไทยสุขภาพดีระหว่าง ผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดทุกโรงเรียน กับนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี สนับสนุนให้โรงเรียนเข้ารับการประเมินเป็นโรงเรียนต้นแบบนักเรียนไทยสุขภาพดีรุ่นที่ 6 ระดับประเทศ รวมทั้ง มีการกำกับ ติดตาม การดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง และในพื้นที่จังหวัดปราจีนบุรี มีการประสานความร่วมมือกับสาธารณสุขจังหวัดปราจีนบุรี โดยมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพ การออกกำลังกายเด็กวัยเรียนแก่ครูและแกนนำนักเรียน ด้วยหลักสูตร ChoPa & ChiPA Coach ให้แก่โรงเรียนในสังกัด สพป. เขต 1 เขต 2

โรงเรียนสังกัดเทศบาล และโรงเรียนสังกัด สข. สถานศึกษาในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ 9 มีการดำเนินโครงการ/กิจกรรมส่งเสริมเด็กปฐมวัยเพื่อการมีสุขภาวะและโภชนาการที่ดี เช่น โครงการอนามัยสุขภาพนักเรียน กิจกรรมหุ่นน้อยร่างกายสมส่วน กิจกรรมสุขภาพสดใส เป็นต้น

จากการดำเนินการดังกล่าว ส่งผลให้โรงเรียนสามารถบริหารจัดการให้นักเรียนได้รับประทานอาหารที่หลากหลาย มีคุณภาพตามมาตรฐานโภชนาการ สุขาภิบาลอาหาร มีความอาหารปลอดภัย และมีปริมาณที่เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน สามารถใช้โปรแกรม Thai School Lunch ในการจัดทำรายการอาหารกลางวัน โรงเรียนสามารถจัดหาผลผลิต ในการประกอบอาหารมีคุณภาพราคาประหยัด โดยใช้เครือข่ายความร่วมมือระหว่างผู้ประกอบการ ชุมชน มีการรับซื้อผลผลิตทางการเกษตรจากชุมชน ด้านตัวผู้เรียน ผู้เรียนระดับปฐมวัยทุกคน ได้รับประทานอาหารกลางวันที่มีคุณภาพ ถูกต้องตามหลักโภชนาการ มีพัฒนาการด้านร่างกายเจริญเติบโตตามวัย มีน้ำหนักส่วนสูงตามเกณฑ์มาตรฐาน นอกจากนี้ผู้เรียนทุกคนยังได้รับการส่งเสริมการออกกำลังกายทุกคน ทุกวัน ทำให้มีทักษะการเคลื่อนไหว มีความคล่องแคล่วว่องไวในการเดิน สามารถวิ่ง กระโดด ควบคุมและบังคับการทรงตัวได้ดี มีสุขภาพดีตามเกณฑ์อายุ มีน้ำหนักส่วนสูงและสมรรถภาพทางกายเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานกระทรวงสาธารณสุข มีสุขนิสัยที่ดี สามารถดูแลรักษาสุขภาพของตนเอง ตลอดจนรู้จักรักษาความปลอดภัยของตนเองหลีกเลี่ยงต่อสภาวะที่เสี่ยงต่อโรค สิ่งเสพติด และระวังภัยจากบุคคล สิ่งแวดล้อม และสถานการณ์ที่เสี่ยงอันตรายได้อย่างเหมาะสมตามวัย สำหรับบุคลากรครูและนักเรียนที่ผ่านการอบรมหลักสูตรต่างๆ เช่น หลักสูตร ChoPa & ChiPA Coach เมื่อเสร็จสิ้นการอบรม โรงเรียนได้จัดกิจกรรมที่โรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ทำให้นักเรียนมีรูปร่างสมส่วน ผ่านเกณฑ์กำหนด ลดภาวะอ้วนในกลุ่มเด็กวัยเรียน และในปีงบประมาณ 2563 ทางสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจะดำเนินการประสานความร่วมมืออย่างต่อเนื่องต่อไป

2. ปัญหาและอุปสรรค

2.1 บริบทของโรงเรียน โรงเรียนในพื้นที่ห่างไกล มีต้นทุนในการจัดทำอาหารกลางวันสูง โรงเรียนขนาดเล็กมีงบประมาณจำกัด ไม่เพียงพอต่อการจ้างเหมาประกอบอาหาร ต้องแบ่งเวรครู นักเรียน ช่วยกันประกอบอาหาร ส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอน โรงเรียนไม่สามารถจัดเมนูอาหารได้ตามเมนู Thai School Lunch ได้ทุกครั้ง เนื่องจากมีปัญหาด้านวัตถุดิบ

2.2 นักเรียนที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ หรือเกินเกณฑ์มาตรฐาน สาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากพันธุกรรม หรือมีพยาธิในร่างกาย ฐานะและการอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัวของนักเรียน ส่งผลให้พฤติกรรมการทานอาหารของนักเรียนบางรายปฏิเสธอาหารบางชนิด นอกจากนี้ นักเรียนบางส่วนเป็นเด็กพิการ การพัฒนาร่างกายให้สมบูรณ์ แข็งแรง สมส่วนและสมวัย จึงไม่เป็นไปตามมาตรฐานการเจริญเติบโตของเด็กปกติในวัยเดียวกันทั่วไป

2.3 ปัญหาด้านบุคลากร ขาดแคลนครูปฐมวัย

3. ข้อเสนอแนะ

ขอรับการจัดสรรเพิ่มงบประมาณเป็นวันละ 30 บาทต่อคน

4. ต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (Best Practice) 3 ลำดับแรก (ถ้ามี)

รายชื่อสถานศึกษา	ที่ตั้งสถานศึกษา	โครงการ/กิจกรรมและรายละเอียดของต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี
โรงเรียนบ้านเขาทอง	ต. บ่อเวฬุ อ. ชลุม จ. จันทบุรี	<p>โรงเรียนต้นแบบอาหารกลางวัน “ดีเด่น” ระดับประเทศ ปีพ.ศ.2562</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. โครงการโรงเรียนต้นแบบอาหารกลางวันระดับประเทศของกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวัน 2. โครงการนักโภชนาการน้อย 3. โครงการแก้ปัญหาภาวะทุพโภชนาการเพื่อส่งเสริมสุขภาพเด็กนักเรียนในโรงเรียนบ้านเขาทอง
โรงเรียนบ้านโคกน้อย	ต. วังทอง อ. วังสมบูรณ์ จ. สระแก้ว	<p>โครงการโรงเรียนต้นแบบอาหารกลางวัน ประจำปีการศึกษา 2562 ที่มีผลการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐาน 5 ด้าน คือ ด้านบริหารจัดการ ด้านการบูรณาการจัดการเรียนรู้ ด้านการดำเนินงานอาหารกลางวัน ด้านการมีส่วนร่วม/เครือข่าย และด้านผลผลิต/ผลลัพธ์</p>
โรงเรียนบ้านหนองศรีวิชัย	ต. วังตาล อ. กบินทร์บุรี จ. ปราจีนบุรี	<p>โรงเรียนต้นแบบอาหารกลางวันดีเด่น ระดับประเทศ และ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับทอง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. โรงเรียนบริหารจัดการอาหารกลางวันให้มีประสิทธิภาพ 2. โรงเรียนดำเนินการจัดอาหารกลางวันตาม Program Thai School Lunch 3. สถานศึกษาจัดทำอาหารปลอดภัย 4. โรงเรียนทำเกษตรอินทรีย์ 5. สร้างเครือข่ายร่วมกับชุมชนผลิตวัตถุดิบจากการทำเกษตรอินทรีย์ สามารถนำไปเป็นแบบอย่างได้ และได้นำนวัตกรรมใหม่มา ร่วมเป็นนวัตกรรมของสังคมเครือข่ายเกษตรอินทรีย์และโรงเรียนเข้าร่วมโครงการ Chopa Chipa นักเรียนได้ออกกำลังกาย และมีสุขภาพที่แข็งแรง มีสุขภาพโภชนาการที่ดี

4.4 การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

ตัวชี้วัดการตรวจราชการฯ ที่ 31 จำนวนเด็กพิการได้รับการพัฒนาศักยภาพเป็นรายบุคคล ด้วยรูปแบบที่หลากหลาย

ตารางที่ 31 แสดงจำนวนเด็กพิการได้รับการพัฒนาศักยภาพเป็นรายบุคคลด้วยรูปแบบที่หลากหลาย

หน่วยงาน	จำนวนเด็กพิการตามประเภทของคนพิการทางการศึกษา								
	บกพร่องทางการมองเห็น (1)	บกพร่องทางการได้ยิน (2)	บกพร่องทางสติปัญญา (3)	บกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ (4)	บกพร่องทางการเรียนรู้ (5)	บกพร่องทางการพูดและภาษา (6)	บกพร่องทางพฤติกรรมหรืออารมณ์ (7)	ออทิสติก (8)	พิการซ้อน (9)
สศศ.	24	93	544	295	9	6	5	220	265
*สพป.	18	10	307	96	3,719	15	39	68	104

ข้อมูล : จากแบบรายงาน รด. 63 (รอบที่ 2) ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทุกแห่ง ในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ณ วันที่ 26 สิงหาคม 63

*ข้อมูลจาก ศธจ.จันทบุรี และ ศธจ.สระแก้ว

1. ผลการดำเนินการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

ศูนย์การศึกษาพิเศษพื้นที่เขตตรวจราชการที่ 9 มีการดำเนินการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ คือ การเป็นหน่วยงานที่ให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (Early Intervention : EI) และเตรียมความพร้อมของคนพิการเพื่อเข้าสู่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียนอนุบาล โรงเรียนเรียนร่วม โรงเรียนเฉพาะความพิการ ต่อไป มีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) สำหรับนักเรียนที่รับบริการในศูนย์แบบไป-กลับ นักเรียนรับบริการในหน่วยบริการและนักเรียนรับบริการที่บ้าน จัดทำแผนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว (IFSP) สำหรับนักเรียนรับบริการที่บ้าน ตามหลักสูตรการให้บริการช่วยเหลือในระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กพิการ

ศูนย์การศึกษาพิเศษแต่ละจังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดโครงการต่างๆ ได้แก่ โครงการส่งเสริมการศึกษาให้กับเด็กพิการอย่างมีคุณภาพ โครงการปรับบ้านเป็นห้องเรียนเปลี่ยนพ่อแม่เป็นครู โครงการอบรมให้ความรู้ผู้ดูแลคนพิการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการอย่างยั่งยืน เป็นต้น รวมทั้งมีการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของนักเรียนตลอดปีการศึกษา มีการส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากร โดยการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีความก้าวหน้าทางวิชาชีพ การศึกษาต่อและจัดอบรมพัฒนาวิชาชีพความมีระเบียบวินัย คุณธรรมจริยธรรมตามมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพต่งระเบียบที่กำหนด มีการจัดกระบวนการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบการใช้ระบบกล่องงาน (work boxes system) และจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 5 กิจกรรม จัดห้องเรียนที่สร้างบรรยากาศในชั้นเรียน มีมุมแหล่งเรียนรู้ภายในห้องเรียน เสริมสร้างความมีระเบียบวินัย ปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อผู้เรียน มีการประเมินก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน ด้วยการสังเกต สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง บันทึกพัฒนาการนักเรียน สรุปความก้าวหน้าของผู้เรียนแต่ละคน มีการตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วย การประชุม พูดคุย

แลกเปลี่ยนความรู้ให้ข้อมูลข่าวสารระหว่างครู ผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งภาพรวมของด้านการจัดการเรียนการสอน ครูได้จัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และแผนการจัดการศึกษาเฉพาะครอบครัว (IFSP) จัดกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพนักเรียน

จากการดำเนินการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ 9 ส่งผลให้ได้รับความร่วมมือในหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในการดำเนินงานการให้บริการพัฒนาศักยภาพของเด็กพิการได้เต็มรูปแบบและมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน มีการจัดอบรมพัฒนาผู้ดูแลคนพิการ บุคลากรที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการได้มีความรู้ความสามารถ ในการนำกิจกรรมความรู้ไปพัฒนาศักยภาพของเด็กพิการได้ดีขึ้น ครูมีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล IEP, แผนการสอนรายบุคคล IIP และให้บริการเตรียมความพร้อมและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามแผนการสอนรายบุคคล และประเมินความก้าวหน้า พัฒนาการ พร้อมรายงานผลและส่งต่อให้กับเด็กพิการที่มาใช้บริการ รวมทั้ง ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาการผู้เรียนตามศักยภาพมากขึ้นและสามารถนำกิจกรรมไปพัฒนาต่อยอดในการพัฒนานักเรียนที่มาใช้บริการที่บ้านได้

ด้านผู้เรียน ได้รับการประเมินระดับความสามารถพื้นฐานที่ตรงตามความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคล ได้รับการสนับสนุนการจัดแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการฯ ได้รับการบริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชน ด้วยกระบวนการทางการศึกษา ผู้เรียนมีพัฒนาการเต็มศักยภาพ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น พึ่งตนเองได้ อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ผลการดำเนินงานที่โดดเด่นของศูนย์การศึกษาพิเศษในพื้นที่ คือ ศูนย์การศึกษาพิเศษมหาจักรีสิรินธร ประจำจังหวัดนครนายก ได้รับการรับรองมาตรฐานองค์กรอื่นใดที่ให้บริการแก่คนพิการ ระดับดีมาก จากกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และได้รับรางวัลสถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยระดับดีเด่นต่อเนื่องเป็นปีที่ 3 จากสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

2. ปัญหาและอุปสรรค

2.1 บุคลากร มีการโยกย้ายเปลี่ยนงาน ทำให้การปฏิบัติงานไม่ต่อเนื่อง อีกทั้งบุคลากรที่อยู่ในโรงเรียนจัดการเรียนรวม มีการปรับเปลี่ยนหน้าที่ในความรับผิดชอบ ทำให้ขาดการประสานงานที่ดีและขาดความต่อเนื่อง

2.2 มีข้อจำกัดของการฝึกพัฒนาการและเตรียมความพร้อม ให้กับเด็กพิการที่มีอายุเกินการพัฒนาตามทักษะพื้นฐาน

2.3 งบประมาณสำหรับหน่วยบริการที่ได้รับไม่เพียงพอในการใช้จ่ายที่จะดำเนินการปรับปรุงอุปกรณ์หรือสิ่งของที่เป็นในการอำนวยความสะดวกหรือเพื่อฝึกพัฒนาการของนักเรียนให้ดีขึ้น

2.4 อาคารสถานที่ของหน่วยบริการ จากการขอใช้อาคารและสถานที่ซึ่งไม่ใช่พื้นที่ของหน่วยงาน บางครั้งสถานที่ไม่ได้เอื้ออำนวยความสะดวกให้แก่เด็กที่มาใช้บริการ เช่น ทางลาด/ห้องน้ำ และปัญหาการใช้พื้นที่ร่วมกับหน่วยงานอื่น

2.5 ยานพาหนะในการออกให้บริการของหน่วยบริการ ปัจจุบันใช้รถยนต์ส่วนบุคคลของบุคลากรในการลงพื้นที่ในการให้บริการและไม่ได้รับการสนับสนุนในเรื่องของงบประมาณค่าน้ำมันเชื้อเพลิง

2.6 สภาพภูมิประเทศที่ไม่เอื้ออำนวยในการเดินทาง บางรายอยู่ในพื้นที่ทุรกันดาร การสัญจรไปบ้านนักเรียนมีความยากลำบาก และอาจก่อให้เกิดอันตรายได้ อีกทั้งครูและพี่เลี้ยงเด็กพิการที่ให้บริการตามหน่วยบริการ ส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง อาจเกิดความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

2.7 ผู้ปกครองบางส่วนไม่มีเวลาอยู่ดูแลนักเรียน และไม่สามารถดำเนินการตามแผนที่ครูวางไว้ให้ได้ และผู้ปกครองของเด็กพิการส่วนใหญ่ ยังไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาว่าสามารถพัฒนาบุตรหลานในความดูแลได้

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 พัฒนาคุณภาพของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด ให้เป็นไปตามมาตรฐาน ทั้งด้านคุณภาพนักเรียน คุณภาพการบริหารจัดการ และคุณภาพการจัดการเรียนการสอน

3.2 ส่งเสริมการพัฒนาทักษะทางการประกอบอาชีพและการมีงานทำของเด็กพิการที่มีอายุเกินวัยเรียนหรือการเตรียมความพร้อมเข้าสู่การมีงานทำที่สังคมยอมรับ

3.3 สนับสนุนให้มีการประสานขอความร่วมมือกับหน่วยงานในพื้นที่นั้นๆ ในการให้บริการโดยกำหนดตารางตามวันและเวลาที่เหมาะสม

3.4 ส่งเสริมการให้ความรู้ด้านการพัฒนาศักยภาพของเด็กพิการด้วยตนเองในเบื้องต้น ให้สามารถช่วยเหลือและพัฒนาบุตรหลานของตนเองได้ ให้แก่ผู้ปกครองและผู้ดูแลเด็กพิการ

4. ต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (Best Practice) 3 ลำดับแรก (ถ้ามี)

รายชื่อสถานศึกษา	ที่ตั้งสถานศึกษา	โครงการ/กิจกรรมและรายละเอียดของต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี
โรงเรียนบ้านเขาตังกอก	อ.คลองหาด	กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนพิการเรียนรวม
โรงเรียนบ้านพรหมนิมิต	อ.คลองหาด	สื่อ/นวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนพิการเรียนรวม
โรงเรียนบ้านเนินผาสุก	อ.เมืองสระแก้ว	การวิจัยและพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนพิการเรียนรวม

5. การปรับสมดุลและการบริหารจัดการภาครัฐ

ประเด็นการตรวจราชการและการติดตามประเมินผล

5.1 โครงการ 1 ตำบล 1 โรงเรียนคุณภาพ

ตัวชี้วัดการตรวจราชการฯ ที่ 32 ร้อยละของสถานศึกษาได้มีการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

ตัวชี้วัดการตรวจราชการฯ ที่ 33 ร้อยละของสถานศึกษาได้มีการพัฒนาด้านส่งเสริมการศึกษาของสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

ตัวชี้วัดการตรวจราชการฯ ที่ 34 ร้อยละของสถานศึกษาได้มีการพัฒนาด้านการมีส่วนร่วมของเอกชน บ้าน วัด รัฐ โรงเรียนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

ตารางที่ 32 แสดงจำนวนและร้อยละของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลที่มีการพัฒนาสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ด้านส่งเสริมการศึกษาและด้านการมีส่วนร่วมของเอกชน บ้าน วัด รัฐ โรงเรียน

สังกัด (๑)	จำนวน โรงเรียน คุณภาพ ประจำ ตำบล ทั้งหมดปี การศึกษา ๒๕๖๒ (๒)	จำนวนและร้อยละของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลที่มีการพัฒนาสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน															
		ด้านโครงสร้าง พื้นฐาน		ด้านส่งเสริมการศึกษา										ด้านการมีส่วนร่วม ของเอกชน บ้าน วัด รัฐ โรงเรียน		สถานศึกษามีการ พัฒนาครบทั้ง ๓ ด้าน	
				ทักษะวิชาการ		ทักษะอาชีพ		ทักษะชีวิต		ภาษา		ICT					
		จำนวน (๓)	ร้อยละ (๔)	จำนวน (๕)	ร้อยละ (๖)	จำนวน (๗)	ร้อยละ (๘)	จำนวน (๙)	ร้อยละ (๑๐)	จำนวน (๑๑)	ร้อยละ (๑๒)	จำนวน (๑๓)	ร้อยละ (๑๔)	จำนวน (๑๕)	ร้อยละ (๑๖)	จำนวน (๑๗)	ร้อยละ (๑๘)
*สพป.	224	188	83.93	189	84.38	189	84.38	188	83.93	187	83.48	189	84.38	189	84.38	187	83.48
สพม.	45	45	100.00	45	100.00	45	100.00	45	100.00	45	100.00	45	100.00	45	100.00	45	100.00
รวม	269	233	86.62	234	86.99	234	86.99	233	86.62	232	86.25	234	86.99	234	86.99	232	86.25

ข้อมูล : จากแบบรายงาน รด. 63 (รอบที่ 2) ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทุกแห่ง ในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค 9

ณ วันที่ 26 สิงหาคม 63

*ไม่รวมข้อมูลจาก สพป.ปราจีนบุรี เขต 1

1. ผลการดำเนินการโครงการ 1 ตำบล 1 โรงเรียนคุณภาพ

โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ส่วนใหญ่มีการพัฒนาสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านส่งเสริมการศึกษา ได้แก่ ทักษะวิชาการ ทักษะอาชีพ ทักษะชีวิต ภาษา ICT และ ด้านการมีส่วนร่วมของเอกชน บ้าน วัด รัฐ โรงเรียน หน่วยงานทางการศึกษาในจังหวัดนครนายก ส่งเสริมให้สถานศึกษาปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา การเตรียมตัวครูด้านแผนการสอน สื่อ อุปกรณ์ การวัดประเมินผล และการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การพัฒนาครูตามบทบาทหน้าที่รับผิดชอบ การดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และการนิเทศ ติดตามการดำเนินงานตามโครงการฯ หน่วยงานการศึกษาในพื้นที่ เช่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ร่วมกับศึกษาธิการจังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดสระแก้ว จังหวัดนครนายก กระทรวงมหาดไทย กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงพลังงาน กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จัดให้มีการคัดเลือกโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล นอกจากนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 มีการเตรียมการใช้หลักสูตรสมรรถนะ ICT โดยวางแผนการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูในการทำความเข้าใจในหลักสูตรภายในปีการศึกษา 2563 วางแผนการนิเทศกำกับติดตามความเข้าใจของครู และนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรและนำไปใช้ โดยให้ผู้เรียนเป็นนวัตกรรมผู้สร้างนวัตกรรม ปีการศึกษา 2564 และใช้หลักสูตรที่มีการพัฒนาแล้วในปีการศึกษา 2565 เป็นการใช้หลักสูตรสมรรถนะ ICT ภายในสมรรถนะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศ

นอกจากนี้ หน่วยงานทางการศึกษา ยังให้การสนับสนุนการพัฒนาครูผู้สอน เกี่ยวกับหลักสูตร วิทยาการคำนวณ ในการสอนรายวิชา coding มีการสำรวจข้อมูลของครูผู้สอนในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล และเมื่อพบปัญหาครูที่จบตรงด้านภาษาจีนไม่เพียงพอน้อย จึงสนับสนุนให้มีการเรียกบรรจุครูภาษาจีน และภาษาอังกฤษเพิ่มเติม

2. ปัญหาและอุปสรรค

- 2.1 การดำเนินงานของโครงการขาดความชัดเจนในการบริหารจัดการ ทั้งด้านการสื่อสาร สั่งการ ตลอดจนงบประมาณ จากผู้รับผิดชอบระดับสูง
- 2.2 ขาดงบประมาณสนับสนุนจากภาครัฐที่เหมาะสม
- 2.3 บางวิชาชีพไม่สามารถดำเนินการสอนได้เนื่องจากขาดบุคลากรที่มีทักษะอาชีพและภาษา และขาดอุปกรณ์ครุภัณฑ์

3. ข้อเสนอแนะ

- 3.1 สนับสนุนให้มีการทำ MOU ร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่ร่วมลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระดับ สพฐ.
- 3.2 ควรมีหนังสือสั่งการที่ชัดเจนจากหน่วยงานที่รับผิดชอบ หรือประสานงานกับผู้รับผิดชอบระดับเขตพื้นที่โดยตรง ไม่ควรมีการสั่งผ่านเฉพาะประธานของโครงการระดับโรงเรียน ส่งผลให้เขตพื้นที่ ไม่ทราบว่าเป็นโครงการมีการดำเนินการอย่างไรบ้าง
- 3.3 ควรจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานให้กับเขตพื้นที่ หรือโรงเรียนในโครงการ เพื่อเกิดการขับเคลื่อนที่เป็นรูปธรรม
- 3.4 ส่งเสริมการพัฒนาความสามารถของครูผู้สอน ในด้านต่างๆ ให้กับครูในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ทั้งการสอนด้านวิชาชีพ ตามบทบาทหน้าที่รับผิดชอบ เช่น การผลิตสื่อการสอน การจัดทำ

แผนการสอน การวัดประเมินผล และการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งพัฒนาการใช้เทคโนโลยี ICT ระบบดิจิทัล ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้

3.5 ดำเนินการวางแผนการนิเทศกำกับติดตามและประเมินผลครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยนำแนวคิดเชิงคำนวณ (Computational Thinking) และพัฒนาการบริหารจัดการเชิงระบบคุณภาพให้กับโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ทุกแห่ง

4. ต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (Best Practice) 3 ลำดับแรก (ถ้ามี)

รายชื่อสถานศึกษา	ที่ตั้งสถานศึกษา	โครงการ/กิจกรรมและรายละเอียดของต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี
1. โรงเรียนบ้านพระเพลิง	ตำบลพระเพลิง อำเภอเขาฉกรรจ์	โรงเรียนต้นแบบโครงการ Zero Waste School รางวัลชนะเลิศระดับภาค
2. โรงเรียนชุมชนบ้าน ตาหลังโน	ตำบลตาหลังโน อำเภอวังน้ำเย็น	-โรงเรียนแกนนำการจัดการเรียนการสอนวิทยาการคำนวณของ สสวท. และครูวิทยากรแกนนำการจัดอบรมครูวิทยุ คณิตเทคโนโลยี และสะเต็มศึกษาของ สสวท.
3. โรงเรียนอนุบาลวัดสระแก้ว	ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสระแก้ว	-โรงเรียนในโครงการห้องเรียนสีเขียว และห้องเรียน IEP และเป็นศูนย์การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ (ศูนย์ PEEA)

5.2 สถานศึกษามีการสร้างความร่วมมือกับพ่อ แม่ ผู้ปกครอง และองค์กร และชุมชนในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ (6 รูปแบบกิจกรรม) ตัวชี้วัดการตรวจราชการฯ ที่ 35 ร้อยละของสถานศึกษาที่พ่อ แม่ผู้ปกครององค์กร และชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

ตารางที่ 33 แสดงจำนวนสถานศึกษาที่จัดการศึกษาปฐมวัย และพ่อแม่ ผู้ปกครอง องค์กร และชุมชนมีส่วนร่วมในการออกแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

สังกัด	จำนวนสถานศึกษา ที่จัดการศึกษา ปฐมวัย	จำนวนสถานศึกษาที่จัดการศึกษาปฐมวัย และพ่อแม่ผู้ปกครอง องค์กร และชุมชน มีส่วนร่วมในการออกแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้											
		กิจกรรม เสรี	ร้อยละ	กิจกรรม สร้างสรรค์	ร้อยละ	กิจกรรม เคลื่อนไหวและ จังหวะ	ร้อยละ	กิจกรรม เสริม ประสบการณ์	ร้อยละ	กิจกรรม กลางแจ้ง	ร้อยละ	กิจกรรม เกม การศึกษา	ร้อยละ
สพป.	798	659	82.58	669	83.83	658	82.46	670	83.96	662	82.96	645	80.83
*สช.	63	22	34.92	22	34.92	21	33.33	23	36.51	21	33.33	21	33.33
**อว.	2	2	100	2	100	2	100	2	100	2	100	2	100
**เทศบาลเมืองนครนายก	3	1	33.33	1	33.33	1	33.33	1	33.33	1	33.33	1	33.33
รวม	861	681	79.09	691	80.26	679	78.86	693	80.49	683	79.33	666	77.35

ข้อมูล : จากแบบรายงาน รด. 63 (รอบที่ 2) ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทุกแห่ง ในพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค 9

ณ วันที่ 26 สิงหาคม 63

*ไม่รวมข้อมูลจาก สช.สระแก้ว

**ข้อมูลจาก ศธจ.นครนายก ไม่นำยอดมารวมในช่อง รวม

1. ผลการดำเนินการให้สถานศึกษามีการสร้างความร่วมมือกับพ่อ แม่ ผู้ปกครอง และองค์กร และชุมชนในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ (6 รูปแบบกิจกรรม)

สถานศึกษาจัดการศึกษาปฐมวัยพื้นที่เขตตรวจราชการที่ 9 มีการประสานความร่วมมือกับพ่อ แม่ ผู้ปกครอง และองค์กร และพ่อแม่ ผู้ปกครอง องค์กร และชุมชนในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ทั้ง 6 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมเสรี กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรมกลางแจ้ง และกิจกรรมเกมการศึกษา โดยหน่วยงานทางการศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาดำเนินงาน โครงการ กิจกรรมต่าง ๆ โดยกิจกรรมที่กำหนดในหลักสูตรสถานศึกษา มีกิจกรรมที่หลากหลาย ในแต่ละวันมีกิจกรรมประจำวัน กิจกรรมที่ส่งเสริมประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ มีกิจกรรมที่หลากหลายให้เด็กลงมือปฏิบัติกับสื่อ อุปกรณ์ เรียนรู้ผ่านการเล่น ฝึกทักษะกระบวนการคิดที่หลากหลายและจัดโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ในห้องเรียนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน รูปแบบของการมีส่วนร่วมแต่ละกิจกรรม ได้แก่

กิจกรรมเสรี สถานศึกษาได้รับการการปรึกษา การสนับสนุนอุปกรณ์ของเล่นของใช้ สำหรับจัดกิจกรรมมุมเสรี เช่น ตุ๊กตา หม้อข้าวหม้อแกงของเล่นต่าง ๆ การแนะนำมุมต่างๆ ในห้องเรียนและช่วยกันตกแต่งมุมต่างๆ เพิ่มเติม การจัดทำสื่อมุมบ้าน การสนับสนุนสื่อวัสดุอุปกรณ์ธรรมชาติจากแหล่งชุมชน เช่น มุมศิลปะ การทำสีจากธรรมชาติ การให้คำแนะนำปรึกษา แนวทางในการจัดกิจกรรมตามมุมห้องเรียน การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ของกิจกรรมเสรี เช่น มุมวิทยาศาสตร์ มุมบ้าน มุมแต่งตัว เป็นต้น

กิจกรรมสร้างสรรค์ ผู้ปกครองร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมสร้างสรรค์โดยช่วยกันทำใบงาน ที่นักเรียนนำไปทำที่บ้าน สนับสนุน จัดหาวัสดุอุปกรณ์เพื่อให้นักเรียนได้นำมาทำกิจกรรมสร้างสรรค์ที่สถานศึกษา สนับสนุนวัสดุต่างๆที่หาได้ง่ายและมีอยู่ในชุมชน ที่เกี่ยวข้องกับการใช้งานในกิจกรรมสร้างสรรค์ เช่น เมล็ดพืช ผัก ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมหน่วยการเรียนรู้ต่างๆ รับประทาน แนวทางการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ให้เด็กปฐมวัยและเสนอความคิดเห็นในช่วงประชุมผู้ปกครอง ชื่นชมผลงานและร่วมแสดงความคิดเห็น รวมทั้งร่วมกันให้ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาการของเด็ก เพื่อให้ครูได้จัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับความสามารถของเด็ก

กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ สถานศึกษาได้รับการสนับสนุนบริจาคอุปกรณ์เครื่องดนตรี เครื่องเคาะจังหวะ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมสนับสนุน ส่งเสริมทักษะ ให้เด็กได้ทำขึ้นเอง การเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ เช่น การทำท่าทางประกอบเพลงต่างๆ กิจกรรม การพูดคำคล้องจองร่วมกับเด็ก เตรียมวัสดุประกอบการเคลื่อนไหว และส่งเสริมเด็กด้วยการเปิดเพลงให้เด็กร้อง เดินตามจังหวะสนุกหรือเพลงเด็กๆ การเตรียมอุปกรณ์ในการเคลื่อนไหว เช่น ผ้า เชือก ประกอบกิจกรรมเคลื่อนไหว สนับสนุนเครื่องดนตรี ขลุ่ย แหม่ลิ้น ผู้ปกครองร่วมออกแบบกิจกรรมให้ข้อมูลกิจกรรมที่เด็กสนใจ ดำเนินการพัฒนาตามแนวทางการสอนในห้องเรียน

กิจกรรมสร้างเสริมประสบการณ์ สถานศึกษาได้รับการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์บางอย่างที่มีในชุมชน สำหรับใช้ในการจัดกิจกรรมตามหน่วยการเรียนรู้ เช่น กิจกรรมการเล่านิทาน กิจกรรมการสำรวจสิ่งของที่เด็กสามารถใช้ประสาทสัมผัสที่ 5 ได้ปฏิบัติจริง การเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมสร้างเสริมประสบการณ์ เช่น ให้ผู้ปกครองมาเล่นนิทานให้เด็กๆ ฟัง ผู้ปกครองมาเป็นวิทยากรให้ความรู้ในหน่วยการเรียนรู้ต่างๆ เช่น หน่วยวันลอยกระทง ให้ความรู้เรื่องมด ในกิจกรรม Project Approach มด ให้คำแนะนำเกี่ยวกับอาชีพต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชน และเชิญผู้ปกครองเป็นวิทยากรให้ความรู้ด้านอาชีพของตน เป็นต้น

กิจกรรมกลางแจ้ง สถานศึกษาได้รับการปรึกษารถยนต์เก่า เพื่อพัฒนาทำสนามเด็กเล่น และร่วมซ่อมแซมพัฒนาพื้นที่สนามเด็กเล่นของบุตรหลานให้สะอาดและมีความปลอดภัย การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และชุมชน เกี่ยวกับข้อเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมกลางแจ้ง เช่น ให้นักเรียนเดินทรงตัวที่บาร์เดินทรงตัวที่

สนามเด็กเล่น ให้นักเรียนเล่นการละเล่นพื้นบ้าน การสนับสนุนและให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรม เช่น เตรียมอุปกรณ์ที่จะใช้ในแต่ละกิจกรรม ผู้ปกครองแนะนำเกมพื้นบ้านมาใช้ในกิจกรรมกลางแจ้ง เช่น แข่งการเดินกะลา ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ร่วมแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมกลางแจ้ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมสนับสนุนอุปกรณ์เครื่องเล่นที่เหมาะสม เป็นต้น

กิจกรรมเกมการศึกษา ผู้ปกครองร่วมกับครูปฐมวัยจัดทำเกมการศึกษา เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของบุตรหลานจากวัสดุเหลือใช้ วัสดุต่างๆ ที่มีในชุมชน มีการเข้าร่วมกิจกรรมโดยการเล่นเกมการศึกษากับนักเรียนก่อนกลับบ้าน ช่วยคุณครูตัดกระดาษแข็ง เพื่อทำเป็นเกมให้บุตรหลานเล่นในห้อง ผู้ปกครองใช้วัสดุท้องถิ่นที่สามารถหาได้จากในท้องถิ่น เช่น เกมจับคู่ใบไม้จากของจริง เกมเรียงลำดับสิ่งของจากเล็กไปหาใหญ่ โดยใช้สื่อของจริง สนับสนุน เกมการศึกษาจาก อบต. เช่น เกมโดมิโน เกมจับคู่ภาพ เกมเรียงลำดับ เป็นต้น

ผลจากการประสานความร่วมมือในการจัดประสบการณ์เรียนรู้กิจกรรมต่างๆ ยังส่งเสริมภาพลักษณ์ของสถานศึกษาให้ได้รับความเชื่อถือจากชุมชน ผู้ปกครอง สร้างความมั่นใจของผู้ปกครอง ในการส่งบุตรหลานมาเข้าเรียน ผู้บริหารและคณะครูได้รับการสนับสนุนและความร่วมมือจาก พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ของนักเรียนเป็นอย่างดี

2. ปัญหาและอุปสรรค

ในบางกิจกรรมยังขาดแคลนทั้งวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณ

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 การจัดกิจกรรมนอกสถานควรคำนึงเรื่องความปลอดภัยเป็นสำคัญ

3.2 ควรมีการประสานงานระดับหน่วยงาน สนับสนุนให้โรงเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมที่องค์กรต่างๆ ดำเนินการอยู่แล้ว

3.3 สนับสนุนให้สถานศึกษาสามารถเข้าถึงทรัพยากรที่รัฐจัดให้ เช่น สถานที่ทำกิจกรรม

4. ต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (Best Practice) 3 ลำดับแรก (ถ้ามี)

รายชื่อสถานศึกษา	ที่ตั้งสถานศึกษา	โครงการ/กิจกรรมและรายละเอียดของต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี
โรงเรียนอนุบาลวัดสระแก้ว	ตำบลสระแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว	โครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน -กิจกรรมประชุมผู้ปกครองนักเรียนก่อนเปิดภาคเรียน
โรงเรียนอนุบาลวังสมบูรณ์	ตำบลวังสมบูรณ์ อำเภอวังสมบูรณ์ จังหวัดสระแก้ว	โครงการอนุบาลสัมพันธ์
โรงเรียนอนุบาลคลองหาด	ตำบลคลองหาด อำเภอคลองหาด จังหวัดสระแก้ว	โครงการคาราวานเสริมสร้างเด็ก

สรุปวิเคราะห์ ภาพรวมสำนักงานศึกษาธิการภาค 9

ในภาพรวมของหน่วยงานการศึกษาในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ 9 เกี่ยวกับข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไขปัญหา/อุปสรรคในแต่ละประเด็นที่เกี่ยวข้องการพยายามขับเคลื่อนให้ปัจจัยแห่งความสำเร็จตามประเด็นนโยบายการตรวจราชการ และติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการทั้ง 5 ประเด็นสำคัญ ในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ 9 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 สรุปได้ว่า

1. จากผลการวิเคราะห์จุดแข็งในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ 9 แสดงให้เห็นว่า ในภาพรวมด้านผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศ ทั้งของจังหวัดจันทบุรี และจังหวัดตราด และจังหวัดอื่นๆ อยู่ในระดับที่น่าพอใจ ซึ่งบางส่วนยังคงต้องมีการพัฒนาต่อไป และพิจารณาด้านของศักยภาพจุดแข็งของพื้นที่ ซึ่งจังหวัดในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ 9 เป็นแหล่งปลูกผลไม้หลักของประเทศ แหล่งประมงและปศุสัตว์ รวมถึงแหล่งผลิตสมุนไพรของประเทศ อีกทั้งยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและประวัติศาสตร์วัฒนธรรมอยู่ในพื้นที่จำนวนมาก ดังนั้น หากการดำเนินงานทางการศึกษา สามารถเชื่อมโยงกับศักยภาพ หรือจุดแข็งของพื้นที่ โดยการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนในพื้นที่ ให้มีศักยภาพ จะทำให้เกิดการพัฒนาทั้งคนในพื้นที่และพัฒนาท้องถิ่น พื้นที่ที่อยู่ให้มีความมั่นคง ทั้งการประกอบสัมมาอาชีพ การดำรงวิถีชีวิตของชุมชน การรักษาสภาพแวดล้อม ธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ในพื้นที่ ให้ยั่งยืนต่อไป

2. แต่ละประเด็นนโยบาย แสดงให้เห็นว่าล้วนมีเงื่อนไขและข้อจำกัดต่างๆ ที่เป็นบริบทแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ซึ่งสิ่งที่สำคัญที่สุดในการแก้ไขปัญหาในแต่ละพื้นที่ ผู้มีส่วนสำคัญยิ่งคือตัวบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ไม่ว่าจะเป็น ผู้บริหาร ครู เจ้าหน้าที่ ผู้ปกครอง ชุมชน หรือแม้แต่วัยผู้เรียนเอง หากแต่ละฝ่ายแต่ละบุคคล ยึดมั่นตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร หรือในหลวง รัชกาลที่ 9 ตามหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไข จะบังเกิดผลของการพัฒนาการศึกษาของประเทศอย่างแท้จริง มิใช่เพียงภาพเป้าหมายที่ถูกบรรจุไว้ในแผนปฏิบัติการ หรือแผนการดำเนินงานทางการศึกษาเท่านั้น เช่น ผู้บริหาร หากใช้ความรู้ความสามารถของตน ประกอบกับ มีคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต มีความอดทน ความเพียรในการดำเนินงาน อย่างเต็มที่เต็มกำลังความสามารถแล้ว การประสานงานกับหน่วยงานหรือ เครือข่ายทางการศึกษาในพื้นที่ ย่อมได้รับความร่วมมือ ให้การสนับสนุนในด้านต่างๆ อย่างแน่นอน บุคลากรครู หากยึดมั่นการดำเนินงาน มีความอดทน ทุ่มเทเสี่ยสละ มีความเพียร ในการใช้สติปัญญาอบรมสั่งสอนศิษย์ อย่างเต็มที่เต็มกำลังความสามารถ ผลของการดำเนินงานย่อมสะท้อนผ่านผลงานซึ่งคือ ตัวของลูกศิษย์ หรือผู้เรียน อันจะส่งผลต่อความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานเป็นผลพลอยได้แก่ตนเองต่อไป ผู้เรียนหากเข้าใจ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันตัวเอง สนใจศึกษาเล่าเรียน ย่อมต้องการพัฒนาตนเอง ดำรงชีวิตตนเอง ได้อย่างเหมาะสม ไม่สร้างปัญหา หรือสร้างภาระให้แก่สังคม เป็นต้น สิ่งต่างๆ เหล่านี้ ล้วนมีความเกี่ยวพันเชื่อมโยงกัน และการจะพัฒนาการศึกษา เพื่อพัฒนาประเทศ ล้วนต้องขับเคลื่อนไปด้วยกัน จะพัฒนาเด็กและเยาวชนของประเทศชาติได้อย่างไร หากผู้บริหารหรือครูผู้ให้ความรู้ และผู้เกี่ยวข้องทางการศึกษา ยังขาดซึ่งความรับผิดชอบ ขาดความตระหนักในหน้าที่ ขาดคุณธรรม และสุจริตในจิตใจ ในการดำเนินการต่างๆ

3. ในการดำเนินงานทางการศึกษา ล้วนมีวิธีการหลากหลาย เครื่องมือ หรืออุปกรณ์ทันสมัยมากมายที่สามารถใช้ในการสนับสนุนการดำเนินงาน ปัญหาที่มีอยู่ในบางส่วน บางพื้นที่ เช่น ปัญหาความขาดแคลนงบประมาณที่จะนำมาจัดสรรบุคลากร หรืองบประมาณในการจัดหาสื่อการเรียนการสอนต่างๆ นั้น ล้วนมีอยู่ทุกพื้นที่อย่างไม่มีอาจปฏิเสธได้ แต่หากมองในมุมของศักยภาพในการบริหารงาน ศักยภาพในการแก้ไขปัญหา ของผู้บริหารย่อมจะพิจารณาได้ว่า เหตุใด บางพื้นที่จึงได้รับการสนับสนุน หรือมีวิธีการแก้ไขปัญหาในพื้นที่เอง ทั้งอาจเกิดจากแนวคิดของผู้บริหาร เช่น การขาดวิทยากรทางด้านสาขาอาชีพที่ขาดแคลน แก้ไขปัญหาโดยมีการประสานงานภูมิปัญญาในพื้นที่ เป็นวิทยากรพิเศษเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว หรือบางพื้นที่ ขาดสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย เช่นคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา เหตุใดจึงได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานในพื้นที่ เช่น การบริจาคจากวัด มอบคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาสำหรับนักเรียน เป็นต้น ทั้งนี้ แสดงให้เห็นถึงความเชื่อมั่นในตัวผู้บริหารหรือหน่วยงานทางการศึกษานั้นๆ ที่หน่วยงานภายนอก หรือเครือข่ายที่ให้การสนับสนุน ให้การยอมรับ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึง ศักยภาพของความเป็น **ผู้บริหาร** อย่างแท้จริง ทั้งนี้ การยกมาพิจารณา มิใช่เป็นการผลักร้าให้แก่ผู้บริหารในการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ หากแต่เป็นการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ในเบื้องต้น เพื่อผลประโยชน์แก่ผู้เรียนแก่ประเทศชาติ ซึ่งสุดท้ายแล้วในภาพรวม รัฐบาลย่อมหาทางแก้ไขปัญหาในพื้นที่ต่างๆ ตามบริบทที่เหมาะสมต่อไป

4. ควรส่งเสริมให้มีการจัดประชุมร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ โดยเฉพาะหน่วยงานที่จัดการศึกษาทั้งระดับภาคและระดับจังหวัด เพื่อการวางแผนร่วมกัน ในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ซึ่งปัญหาหลักคือเรื่องของงบประมาณสำหรับการดำเนินการพัฒนาการศึกษาที่มีอยู่จำกัด ทั้งนี้การดำเนินงานในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ 9 ได้ดำเนินการภายใต้ วิสัยทัศน์สำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ที่ว่า *“สร้างเอกภาพเชิงยุทธศาสตร์ เสริมบทบาทการมีส่วนร่วม เพื่อความเสมอภาคและเท่าเทียมทางการศึกษา”* และพันธกิจที่สำคัญของสำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ระบุไว้ว่า พัฒนาระบบการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลและการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทุกภาคส่วน (ข้อ 6) จะเห็นได้ว่า พื้นที่เขตตรวจราชการที่ 9 โดยสำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ได้ให้ความสำคัญในการดำเนินการพัฒนาการศึกษาภายใต้การมีส่วนร่วมเพื่อความเป็นเอกภาพทางการศึกษาเป็นสำคัญ

แต่อย่างไรก็ตาม ปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนการดำเนินงาน คือตัวผู้บริหารของแต่ละหน่วยงาน รวมถึง ศักยภาพในการบริหารของ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในพื้นที่เองด้วย ซึ่งปัจจัยสนับสนุนการสร้างเอกภาพทางการศึกษาของศึกษาธิการจังหวัดให้เกิดขึ้นได้นั้น คือบทบาทของการเป็นกรรมการและเลขานุการในคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานคณะกรรมการ ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 19/2560 ซึ่งในทางปฏิบัติแล้ว คงปฏิเสธไม่ได้ว่า นอกเหนือจากศักยภาพของความเป็น ผู้บริหารแล้ว การมี *“ความรู้ คู่คุณธรรม”* ของศึกษาธิการจังหวัด หรือผู้บริหารหน่วยงาน บุคคลผู้เกี่ยวข้อง ล้วนเป็นส่วนสำคัญของการขับเคลื่อนการศึกษาให้มีประสิทธิภาพเช่นกัน อันจะทำให้เกิดการยอมรับและนำมาซึ่งความร่วมมือในการดำเนินงานต่างๆ ให้เกิดความสำเร็จได้ในที่สุด

5. จากการติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน พบว่าแต่ละพื้นที่ มีผลการดำเนินงานที่เป็น แบบอย่างที่ดี (Best Practice) ในแต่ละเรื่อง ซึ่งสถานศึกษาที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นต้นแบบ (Best Practice) ในแต่ละนโยบาย นำมาใช้ประโยชน์อย่างต่อเนื่อง และควรมีการต่อยอด ทั้งในด้านการเสริมแรงกระตุ้นเพื่อการขยายผลเป็นเครือข่ายสถานศึกษาแม่ไก่สู่ลูกไก่ หรือการส่งเสริมให้เป็นสถานศึกษาต้นแบบหรือ โมเดลนำร่องสถานศึกษาอื่นๆ เพื่อให้สถานศึกษาที่อยู่ในพื้นที่ใกล้เคียง หรือสถานศึกษาที่สนใจ สามารถใช้เป็นแบบอย่าง นำไปใช้ประโยชน์เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาในพื้นที่ตนเองได้อย่างแท้จริง ซึ่งเป็นไปในลักษณะปรับประยุกต์ใช้กับพื้นที่บริบท

ของตนเอง มิใช่การลอกเลียนแบบ ทั้งนี้ แม้ว่า จะยังไม่พบการต่อยอดนวัตกรรมที่โดดเด่น แต่มีการนำรูปแบบหรือแบบอย่างที่ดีมาใช้เป็นแบบอย่างในพื้นที่จังหวัดใกล้เคียง และจังหวัดต่างพื้นที่ เช่น นวัตกรรม “อ่านออกต้องเขียนได้” ด้วยตาราง 4 ช่อง 7 ขั้นตอน” ของโรงเรียนบ้านใหม่ถาวร จังหวัดสระแก้ว

6. จากผลการดำเนินงานที่เป็น แบบอย่างที่ดี (Best Practice) ในแต่ละเรื่อง แสดงให้เห็นว่าในหนึ่งเป้าหมาย สามารถสร้างแนวปฏิบัติที่แตกต่างกัน หลากหลายวิธีการ ตามบริบทของพื้นที่และสถานศึกษา ทั้งนี้หากสามารถส่งเสริมให้มีการจัดเวทีสัมมนาเพื่อการถอดบทเรียนหรือประสบการณ์ร่วมกันเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำไปสู่การสร้างเครือข่ายการทำงานร่วมกัน ในเชิงพื้นที่ระหว่างสถานศึกษาต่างๆ โดยอาจแบ่งเป็นประเภทของสถานศึกษา หรือ แบ่งระดับการศึกษา อย่างน้อยปีละ 1 – 2 ครั้ง เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ รวมทั้งเป็นการรายงานสรุปผลการจัดการศึกษาเชิงคุณภาพ การสะท้อนผลลัพธ์เชิงประจักษ์ ในแต่ละนโยบาย แสดงให้เห็นกระบวนการทำงาน จนถึงผลลัพธ์ หรือเป้าหมายได้ตามที่กระทรวงศึกษาธิการวางไว้ จะทำให้เห็นภาพรวมถึงสิ่งที่เป็นปัญหา/อุปสรรคที่แท้จริง นอกเหนือจากข้อจำกัดเรื่องงบประมาณและการบริหารจัดการเชิงประสิทธิภาพ ซึ่ง ข้อเสนอแนะต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการจัดเวทีสัมมนาดังกล่าว จะนำไปสู่การพัฒนา การวางแผนการดำเนินงานทางการศึกษาของภาครัฐ เพื่อการขับเคลื่อนนโยบายเชิงรุกด้านการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพได้อย่างแท้จริงต่อไป ทั้งนี้ สำนักงานศึกษาธิการภาค 9 เอง ได้มีนโยบายในการดำเนินงานการจัด Symposium หรือการประชุมเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป็นประจำปี ซึ่งในปีงบประมาณที่ผ่านมา ได้ดำเนินการจัด Symposium โดยมีผู้นำ แบบอย่างที่ดี (Best Practice) เรื่องของการจัดการศึกษาปฐมวัย และ แบบอย่างที่ดี (Best Practice) เรื่อง การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โครงการ TFE (Teams For Education) ของสถานศึกษาที่ได้รับการคัดเลือกจากทุกจังหวัดในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ 9 ซึ่งเป็นการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ รวมทั้งเป็นการรายงานสรุปผลการจัดการศึกษาเชิงคุณภาพ การสะท้อนผลลัพธ์เชิงประจักษ์ ในแต่ละโครงการที่ได้ดำเนินการดังกล่าว ซึ่งคาดว่าในการจัด Symposium ในปีงบประมาณ 2563 โดยมีแผนดำเนินการในปีนี้นั้น จะขยายผลให้มีการนำเสนอโครงการที่มีแบบอย่างที่ดี (Best Practice) เรื่องอื่นๆ ในลักษณะของการบูรณาการโครงการร่วมกันต่อไป